

Regionalna Strategia Innowacji

dla Mazowsza
2007-2015



Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza 2007-2015

Wydawca:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego
Wydział Innowacyjności
Ul. Ks. I. Kłopotowskiego 5, 03-718 Warszawa
tel.: (22) 59 79 751, fax.: (22) 59 79 752
www.mazovia.pl www.ris-mazovia.pl
e-mail: ris@mazovia.pl

Opracowanie:

Kierownik projektu RIS MAZOVIA:
Aleksander Buczański

Zespół:

Joanna Pater
Marcin Postawka
Anna Rutkowska

Opracowanie redakcyjne:

Jakub Fulara

Publikacja przygotowana na podstawie Dokumentu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza na lata 2007-2015
przyjętego Uchwałą Nr 72/08 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 kwietnia 2008 roku.
Pełna wersja Dokumentu RSI dostępna na płycie załączonej do niniejszej publikacji.



Konsorcjum projektu RIS MAZOVIA:
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie



Partnerzy regionu mazowieckiego:
Politechnika Warszawska, Ośrodek Transferu Technologii (OTI)



Ośrodek Przetwarzania Informacji



Partner Włoski:
META Group – Region Umbrii



Partner Nieniecki:
Agencja Rozwoju Regionalnego Brandenburgii (ZAB)



Opracowanie i druk:
CPP SPEED Sp. z o.o.

DIAGNOZA	3
SYTUACJA SPOŁECZNO – EKONOMICZNA – ANALIZA PORÓWNAWCZA	4
POPYT NA INNOWACJE – SEKTOR PRZEDSIĘBIORSTW	4
PODAŻ INNOWACJI – SFERA BADAWCZO-ROZWOJOWA I NAUKOWA	6
ANALIZA SWOT	8
WIZJA INNOWACYJNEGO MAZOWSZA	11
CELE RIS MAZOVIA	13
CEL GŁÓWNY	14
CEL STRATEGICZNY I	14
CEL STRATEGICZNY II	15
CEL STRATEGICZNY III	17
CEL STRATEGICZNY IV	18
PROPONOWANE PROGRAMY ORAZ DZIAŁANIA	21
SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII	23
SYSTEM MONITOROWANIA STRATEGII	25
SYSTEM EWALUACJI STRATEGII	27
FINANSOWANIE STRATEGII	29



Regionalna strategia innowacji jako instrument wsparcia rozwoju regionu

Regionalna Strategia Innowacji (RIS) dla Mazowsza jest dokumentem, który wskazuje sposób realizacji polityki wspierania procesu innowacji i innowacyjności, ukierunkowanej na rozwój regionu.

Podniesienie innowacyjności w różnych obszarach społecznych i gospodarczych naszego województwa wymaga podejścia strategicznego. Innowacje należą obecnie do jednych z najważniejszych czynników rozwoju firm, regionów i państw.

RIS dla Mazowsza, obok Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego i Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego, jest kluczowym dokumentem strategicznym w obszarze innowacyjności. Po pierwsze uzupełnia i rozszerza *Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 w zakresie zagadnień dotyczących innowacyjności* z punktu widzenia rozwoju całego regionu. Po drugie, RIS nawiązuje do założeń *Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego* koncentrującej się na technologiach informacji i komunikacji.

Znaczna część dofinansowania z funduszy europejskich przeznaczona jest na wzrost innowacyjności. Programy opracowane w Polsce na lata 2007-2013, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym zawierają działania i propozycje projektów podnoszących innowacyjność oraz potencjał innowacyjny kraju i poszczególnych regionów. Dla Mazowsza najważniejszy jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego oraz programy sektorowe wśród których są – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka i Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza zawiera zarówno analizę warunków społeczno-gospodarczych regionu, pokazuje jego mocne i słabe strony, zewnętrzne szanse

i zagrożenia, wskazując cele, których realizacja ma wspierać rozwój innowacyjności.

W pierwszej części dokumentu – w diagnozie, przedstawiony został potencjał i warunki rozwoju innowacyjności w regionie. Jest to punkt wyjścia dla opracowania analizy SWOT województwa w obszarze innowacyjności.

W kolejnej części dokumentu zaprezentowana została Wizja innowacyjnego Mazowsza oraz cele Regionalnej Strategii Innowacji, wraz ze sposobem ich realizacji.





SYTUACJA SPOŁECZNO – EKONOMICZNA – ANALIZA PORÓWNAWCZA

Województwo mazowieckie

- Najwyższy potencjał naukowy – 1/3 potencjału naukowo – badawczego kraju
- Najwyższy potencjał społeczny – ponad dwumilionowy rynek pracy, 5,08 mln mieszkańców, 13,5% ludności kraju
- Najwyższy poziom zamożności – 1/5 wartości krajowego PKB, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyższe o około 30% średniej krajowej

Województwo mazowieckie w wielu dziedzinach jest konkurencyjne w porównaniu do innych regionów i posiada ogromny potencjał rozwoju.

Biorąc pod uwagę PKB na mieszkańca oraz liczbę zarejestrowanych firm, województwo mazowieckie to najlepiej rozwinięty region Polski i lider aktywności gospodarczej. Poziom PKB na mieszkańca na Mazowszu wynosi ponad 150 % przeciętnej krajowej¹.

Województwo mazowieckie zajmuje pierwsze miejsce w większości krajowych rankingów potencjału gospodarczego i konkurencyjnego polskich regionów. Mazowsze wyprzedzone zostało jednak przez województwo śląskie w innych rankingach, np. pod względem atrakcyjności inwestycyjnej czy dynamiki pozycji konkurencyjnej.

Charakterystyczną cechą Mazowsza jest duże zróżnicowanie poziomu rozwoju, potencjału gospodarczego oraz warunków życia w poszczególnych subregionach. W województwie

znajdują się obszary dynamicznego wzrostu gospodarczego, wysokiej jakości życia, dobrobytu, jak również słabego rozwoju (ich główną część stanowią obszary wiejskie).

Poziom produkcji przemysłowej na mieszkańca jest wyższy niż średnia kraju, ale wynika to z działalności firm w podregionie ciechanowsko-płockim oraz Warszawskim. Cechą charakterystyczną przemysłu województwa jest szybki rozwój nowoczesnych, innowacyjnych branż – usług finansowo-ubezpieczeniowych, telekomunikacyjnych, poligraficzno-wydawniczych, informatycznych oraz przemysłu farmaceutycznego, elektronicznego, precyzyjnego i optycznego, produkcji sprzętu RTV.

W przeliczeniu na jednego mieszkańca nakłady inwestycyjne na Mazowszu wynoszą prawie dwa razy więcej niż średnio w Polsce². Najbardziej atrakcyjną lokalizacją inwestycji jest Warszawa oraz gminy położone w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Podregion warszawski jest liderem rankingu atrakcyjności inwestycyjnej dla działalności usługowej oraz dla zaawansowanej technologii. Obszar ten dysponuje największymi zasobami pracy, największą chłonnością rynku zbytu oraz najlepszą dostępnością transportową.

Do najważniejszych czynników lokalizacji inwestycji w województwie należą: centralne położenie regionu oraz rola Warszawy, jako centrum decyzyjnego w Polsce. Mazowsze oferuje podmiotom gospodarczym najlepszą w kraju infrastrukturę – od standardu powierzchni biurowych przez telekomunikację, komunikację, po usługi dla biznesu.

Wśród najważniejszych czynników lokalizacji inwestycji zagranicznych w Warszawie wymienia się wielkość lokalnego rynku, kwalifikacje siły roboczej, dostępność pomieszczeń biurowych, a także obecne połączenia komunikacyjne. Istotne jest też, że województwo jest węzłowym dla kraju punktem komunikacyjnym.

¹ Źródło: Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza 2007-2015

² Źródło: tamże

³ Źródło: tamże

⁴ Źródło: tamże

⁵ Źródło: tamże

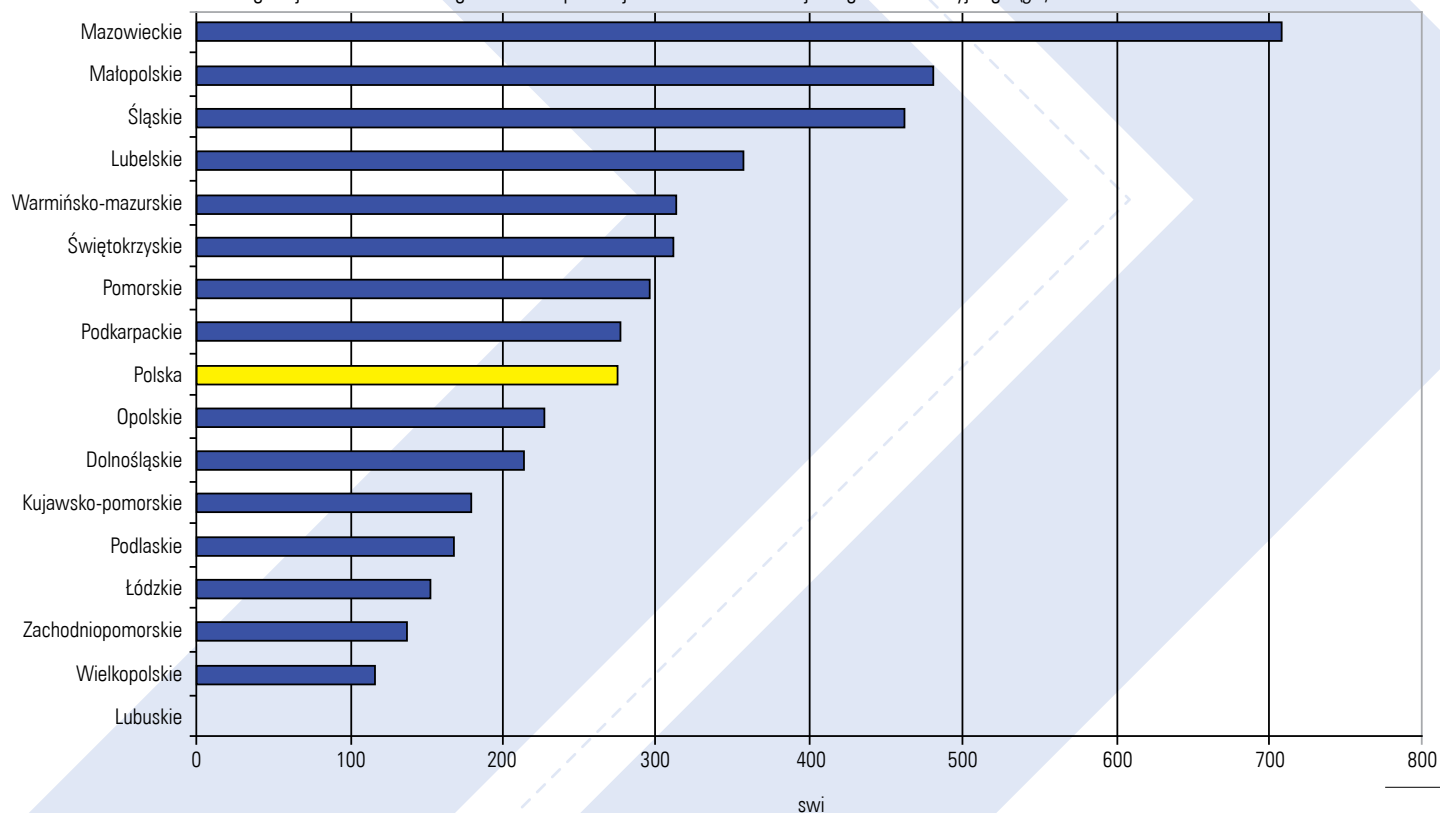
POPYT NA INNOWACJE – SEKTOR PRZEDSIĘBIORSTW

Nakłady na działalność innowacyjną ponosi ponad 42% mazowieckich przedsiębiorstw przemysłowych (średnia dla Polski – 38%). Warto podkreślić, że potencjał innowacyjny firm na Mazowszu w ostatnich latach systematycznie wzrastał³.

Nakłady innowacyjne w przeliczeniu na jedną firmę prowadzącą działalność innowacyjną na Mazowszu są najwyższe w Polsce i wynoszą około dwa razy więcej niż średnia dla kraju. Świadczy to o wyższym potencjale innowacyjnym firm zlokalizowanych na Mazowszu w porównaniu z firmami w innych regionach.

Należy podkreślić, iż ponad 48% firm przemysłowych na Mazowszu wprowadza innowacje (w Polsce 41%). Wśród innowacji dominują innowacje procesowe (40% firm). Z kolei 34% firm mazowieckich wprowadza istotnie ulepszone wyroby, w tym 15% firm wprowadza nowości rynkowe⁴.

Ranking województw Polski wg wskaźnika potencjału badawczo-rozwojowego i innowacyjnego (*gi'*)



Na poziom innowacyjności wpływa przede wszystkim wyższa od średniej krajowej innowacyjność firm średnich oraz dużych. W województwie mazowieckim firmy z sektora MŚP były źródłem około 22% nakładów innowacyjnych w regionie (w tym firmy małe – około 5%)⁵.

Nowe metody logistyki to najważniejszy rodzaj innowacyjności organizacyjnej firm zlokalizowanych na Mazowszu. Drugim w kolejności typem innowacji organizacyjnej jest wprowadzenie nowych metod wspierających procesy w przedsiębiorstwach.

Wyznacznikiem wielkości sektora wysokiej techniki jest liczba firm posiadających wpisy w internetowej bazie Teleadreson oraz bazie HBI. Pod tym względem Mazowsze jest zdecydowanym liderem. Mazowsze posiada największy udział w krajowej liczbie firm wysokiej techniki w przemyśle farmaceutycznym, przemyśle komputerowym, kosmetycznym oraz firm z sektorów telekomunikacji, produkcji sprzętu RTV, elektroniki oraz lotnictwa.

Wśród wydatków innowacyjnych dominują wydatki inwestycyjne na zakup maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi oraz środków transportu, na które przeznaczono aż 45% wydatków inwestycyjnych. Na działalność B+R przeznaczono jedynie 8%, a na zakup gotowych technologii w postaci dokumentacji i prac 4% nakładów. Warto podkreślić, że w krajach rozwiniętych wydatki na działalność B+R kształtują się na poziomie 40-60%⁶.

Przedsiębiorcy mazowieccy oceniają, że główną barierą utrudniającą działalność innowacyjną firm jest zbyt wysoki koszt innowacji oraz brak środków finansowych. Najważniejszym rodzajem wsparcia w procesie wprowadzania innowacji jest dostęp do środków publicznych na inwestycje i innowacje, negatywną opinię mają organizacje oferujące wsparcie finansowe (fundusze pożyczkowe, poręczeniowe, venture capital, etc.).



PODAŻ INNOWACJI – SFERA BADAWCZO-ROZWOJOWA I NAUKOWA

Województwo mazowieckie wyraźnie dominuje w Polsce w sferze działalności badawczo – rozwojowej. Na Mazowszu zlokalizowanych jest aż 30% podmiotów w kraju, które zadeklarowały prowadzenie działalności o charakterze B+R. Warto zwrócić uwagę, że nakłady wewnętrzne na działalność badawczo-rozwojową na Mazowszu stanowią aż 42% nakładów w Polsce. O dominacji Mazowsza w sferze B+R świadczy też inny wskaźnik statystyczny – relacja nakładów B+R do PKB w województwie mazowieckim, która wynosi 1,2% (średnia dla Polski 0,56%).

Działalność badawczo-rozwojowa zdominowana jest przez publiczne jednostki badawczo-rozwojowe oraz państwowe wyższe uczelnie, które zlokalizowane są w Warszawie.

Finansowanie z budżetu państwa stanowi aż 60% nakładów na działalność B+R na Mazowszu, podczas gdy nakłady sfery przemysłowej stanowią jedynie około 7%.

Województwo mazowieckie charakteryzuje się największym potencjałem innowacyjnym i badawczo-rozwojowym. W rankingu województw, wg wskaźnika potencjału badawczo-rozwojowego i innowacyjnego, przewaga województwa mazowieckiego nad województwem małopolskim sięga aż 0,32 wartości wskaźnika, co wynika głównie z nagromadzenia potencjału B+R w regionie w latach poprzednich. Jednak w ostatnich latach przewaga Mazowsza w stosunku do Małopolski i Śląska maleje.

W województwie mazowieckim realizowane są dwa duże projekty dotyczące inicjatywy budowy parków technologicznych, tj.: od 2004 r. Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny, a od 2006 r. Warszawski Park Technologiczny. Przedsięwzięcie płockie znajduje się w pierwszej fazie organizacji, natomiast projekt warszawski w przygotowawczej.

Na terenie województwa funkcjonują liczne instytucje centralne, które są instytucjami zarządzającymi większością krajowych programów wsparcia. Jest to bardzo korzystne dla regionalnego systemu wsparcia ze względu na większą dostępność programów oraz środków finansowych, relatywnie szybszy przepływ informacji, łatwość kontaktu z ludźmi i instytucjami i większą wiedzę o procedurach konkursowych.



W analizie SWOT Regionalnej Strategii Innowacji zidentyfikowano mocne i słabe strony regionu a także szanse i zagrożenia w sferze innowacji i innowacyjności. Mocne i słabe strony traktowane są jako wewnętrzne cechy województwa, zaś szanse i zagrożenia odnoszą się do otoczenia regionu.

Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia opracowano w trzech głównych elementach:

- popyt na innowacje
- podaż innowacji
- otoczenie dla działalności innowacyjnej

Mazowsze	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
POPYT NA INNOWACJE	
- Najwyższe w Polsce nakłady na innowacje w przeliczeniu na firmę prowadzącą działalność innowacyjną - Wyższa, niż przeciętnie w kraju innowacyjność średnich i dużych firm - Lokalizacja w regionie silnych podmiotów gospodarczych - Największy udział przedsiębiorstw przemysłu high-tech w Polsce - Stosunkowo dobrze rozwinięte następujące sektory przemysłowe: chemiczny, petrochemiczny, metalowy elektromaszynowy, elektroniczny, spożywczy, farmaceutyczny, poligraficzny, precyzyjny i optyczny, motoryzacyjny	- Niski poziom finansowania działalności innowacyjnej mazowieckich firm przy wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania - Niski poziom innowacyjności małych firm z Mazowsza - Bardzo niski stopień uczestnictwa mazowieckich firm w międzynarodowych programach badawczych - Niewystarczający zakres prowadzenia działalności B+R przez firmy z Mazowsza - Słabe powiązania sektora przedsiębiorstw z sektorem B+R - Niedostateczny zakres współpracy o charakterze innowacyjnym pomiędzy przedsiębiorstwami oraz producentami (zarówno w wymiarze pionowym, jak i poziomym), w tym w szczególności w sektorze MŚP
PODAŻ INNOWACJI	
- Silny ośrodek akademicki - Najwyższy w Polsce poziom relacji nakładów B+R do PKB w regionie - Wyraźna dominacja województwa mazowieckiego w sferze działalności badawczo – rozwojowej w Polsce (w sferze nakładów, liczby instytucji badawczo-rozwojowych oraz liczby zatrudnionych osób) - Wysoki poziom kapitału intelektualnego	- Wysoki udział nakładów na badania podstawowe - Działalność B+R zdominowana przez publiczne jednostki badawcze oraz państwowe wyższe uczelnie, które zlokalizowane są w stolicy - Niski udział nakładów inwestycyjnych w środki trwałe w ogóle, jak i w sferze B+R – wysoki poziom dekapitalizacji infrastruktury badawczej - Niski poziom umiejętności komercjalizacji wyników prac B+R - Niedostateczny zakres współpracy jednostek naukowych przejawiający się m.in. niedostosowaniem oferty jednostek B+R do potrzeb przedsiębiorstw
OTOCZENIE DLA DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ	
- Najlepiej rozwinięty gospodarczo region Polski - Atrakcyjny rynek pracy w wymiarze krajowym, wysoka jakość kapitału ludzkiego - Atrakcyjna lokalizacja dla krajowych i zagranicznych inwestycji - Dobre rozwinięta infrastruktura biznesowa, telekomunikacyjna, komunikacyjna - Wysoki poziom przedsiębiorczości w regionie - Dobrze rozwinięty sektor usług rynkowych, w tym w szczególności usług finansowo-ubezpieczeniowych, medialnych, telekomunikacyjnych, informatycznych - Wysoka produktywność firm zlokalizowanych na Mazowszu	- Niski potencjał innowacyjny regionu w kontekście europejskim - Zróżnicowanie poziomu i potencjału gospodarczego i konkurencyjnego Mazowsza - Poza Warszawą niski stan rozwoju instytucji otoczenia biznesu i potencjału naukowo-badawczego - Niska jakość funkcjonowania administracji na poziomie regionalnym i niską skuteczność samorządów lokalnych (w tym w szczególności w zakresie zarządzania i wykorzystania funduszy strukturalnych) - Niski poziom internacjonalizacji i międzynarodowej konkurencyjności mazowieckiego sektora MŚP - Słaby przepływ informacji między firmami a instytucjami otoczenia biznesu - Słaba promocja regionu

SZANSE	ZAGROŻENIA
POPYT NA INNOWACJE	
- Wzmocnienie zagranicznych powiązań badawczych w regionie - Zwiększenie zakresu prowadzenia działalności innowacyjnej przez duże podmioty gospodarcze zlokalizowane na Mazowszu - Określenie wyraźnej specjalizacji Mazowsza w zakresie działalności przemysłowej - Podnoszenie innowacyjności sektora usług - Implementacja różnych instrumentów polityki innowacyjnej i wspieranie innowacyjności z funduszy UE - Rozwój innowacyjności sektora usług	- Mała skłonność do innowacji i do współpracy w procesie innowacyjnym firm mazowieckich, w tym w szczególności małych i średnich firm - Nieefektywne wykorzystanie środków strukturalnych na działalność innowacyjną - Dominacja nakładów inwestycyjnych w działalności innowacyjnej
PODAŻ INNOWACJI	
- Napływ zagranicznych inwestycji w działalność B+R - Rozwój sektora usług, w tym w szczególności sektora finansów i działalności B+R - Rozwój prywatnych, krajowych ośrodków naukowo-badawczych - Wykorzystanie środków strukturalnych na rozwój sektora B+R na Mazowszu, w tym na modernizację zaplecza naukowo-badawczego	- Odpływ z regionu najlepiej wykwalifikowanych kadr i w rezultacie problem z jej pozyskaniem (brain drain) - Malejąca przewaga Mazowsza w zakresie potencjału naukowo-badawczego względem innych województw - Zbyt duże uzależnienie od publicznych środków na działalność B+R (brak zainteresowania współpracą z sektorem przedsiębiorstw) - Brak jasnych procedur w zakresie komercjalizacji wyników prac B+R - Dominacja nakładów na badania podstawowe - Brak zdolności instytucji naukowo-badawczych do komercjalizacji wyników prac badawczych)
OTOCZENIE DLA DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ	
- Rozwój instrumentów finansujących działalność innowacyjną, szczególnie firm z sektora MŚP (w tym również rozwój instrumentów typu seed oraz venture capital) - Rozwój infrastruktury w kontekście EURO 2012 oraz wykorzystania funduszy strukturalnych 2007-2013 - Większy zakres umiędzynarodowienia obrotu gospodarczego regionu - Restrukturyzacja sektora B+R w Polsce - Wzrost innowacyjności w Polsce - Wzrost zainteresowania kapitału zagranicznego ośrodkami subregionalnymi Mazowsza - Sprzyjająca koniunktura gospodarcza	- Niedostatecznie rozwinięta u przedstawicieli administracji publicznej świadomość innowacyjna - Pogłębiające się zróżnicowanie rozwoju gospodarczego regionu - Wzrost poziomu zamożności Warszawy i okolic: rosnący średni poziom PKB na mieszkańca w województwie może spowodować utratę uprawnienia regionu do finansowego wsparcia z funduszy strukturalnych - Wzrost atrakcyjności innych regionów Polski w wyniku inwestycji i promocji – ucieczka inwestycji z Mazowsza - Niedostateczna dynamika wzrostu nakładów na działalność B+R w Polsce - Silne osłabienie koniunktury gospodarczej - Niekorzystne regulacje w zakresie zamówień publicznych - Rosnąca presja konkurencyjna ze strony firm zagranicznych

Na podstawie diagnozy sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz analizy SWOT sformułowana została wizja innowacyjnego Mazowsza, która przedstawia się następująco:

***Mazowsze – najlepsze w Europie Środkowej
i Wschodniej środowisko dla innowacji.***

Mazowsze musi stać się regionem, który oferuje najlepsze warunki rozwoju dla innowacji. Środowisko dla innowacji powinno być rozumiane możliwie szeroko. Nawet największa liczba instytucji około biznesowych nie zagwarantuje dobrego środowiska dla innowacji, jeśli nie będzie pozytywnej reakcji ze strony ludzi przedsiębiorczych oraz nie nawiąże się między nimi współpraca. Nowoczesny region przyszłości musi być postrzegany jako region współpracy otwartej na nowe idee. Nowoczesny region powinien pozwalać ludziom przedsiębiorczym na poszukiwania innowacji we wszelkich wymiarach życia społeczno-gospodarczego oraz zachęcać ich do podejmowania tego rodzaju działań. W takim regionie nie można stawiać barier dla odkrywania rozwiązań innowacyjnych w żadnej z dziedzin.





Przeprowadzona diagnoza społeczno ekonomiczna jak również wyniki analizy SWOT posłużyły do zdefiniowania celów RIS Mazowsza.

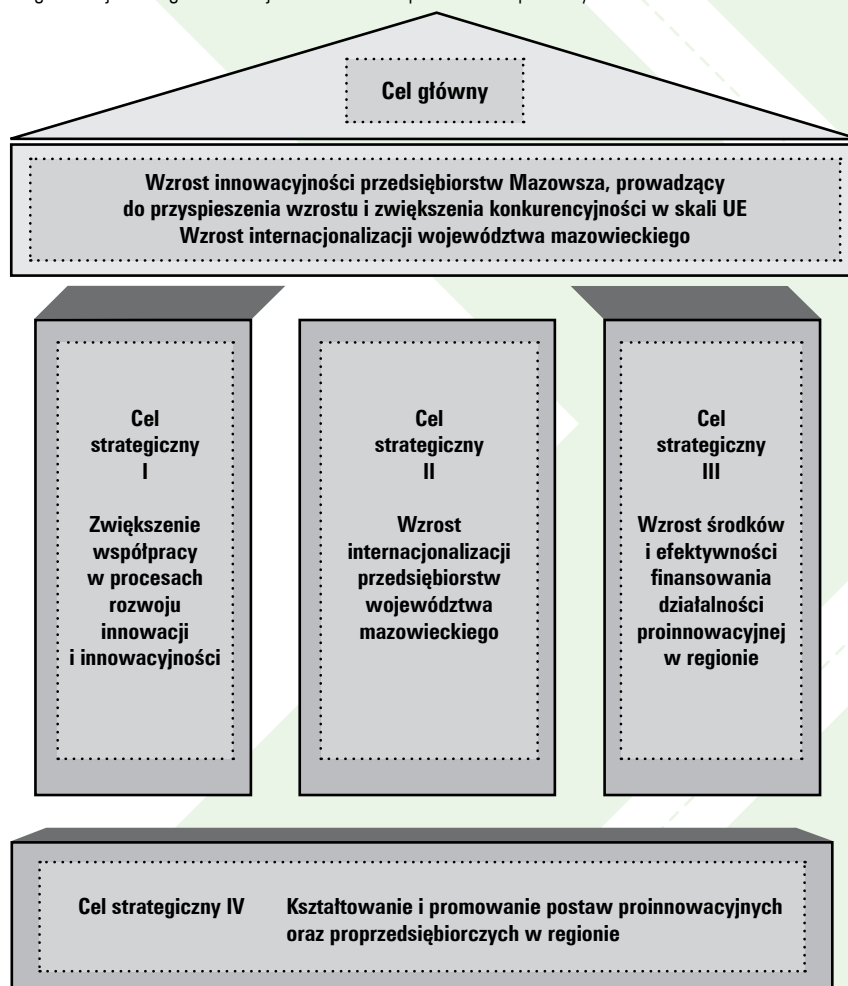
Cel główny oraz cele strategiczne określono w oparciu o kilka założeń:

- a. **Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza koncentruje się na przedsiębiorcy.** Od postawy przedsiębiorców, zaangażowania ludzi przedsiębiorczych będzie zależało, czy podejmowane w otoczeniu biznesu działania będą przynosiły pozytywne efekty.
- b. **Mazowszemusibyc konkurencyjnewskalieuropejskiej.** Województwo mazowieckie jest najbardziej rozwiniętym regionem w Polsce. Rzeczywiste wyzwania wiążą się z konkurencją z najlepszymi regionami w UE.
- c. **Największym atutem Mazowsza, w zakresie potencjału innowacyjnego jest Warszawa.** Stolica Polski ma wszelkie warunki, by odgrywać coraz silniejszą pozycję na rynku innowacji w skali europejskiej. Pozycja ta ma szansę wzmocnienia wraz z rozwojem funkcji metropolitalnych Warszawy. Bezpośrednie otoczenie Warszawy już dziś wykorzystuje tzw. rentę położenia i przyciąga znaczące inwestycje, które – z różnych powodów – nie są lokowane w samej stolicy. Również w zakresie rozwoju innowacji cała aglomeracja warszawska może, dzięki swojej różnorodności, stać się istotnym bodźcem rozwojowym dla regionu.
- d. **Rozwój oparty o innowacje powinien przyczynić się do wzrostu zamożności i postępu technologicznego całego regionu.**
- e. **Warszawa musi być centrum przepływu innowacji co najmniej w skali Europy Środkowej i Wschodniej.** To tu powinny powstawać najlepsze pomysły na konkretne produkty i działania, a także współpracę, wspierane

potencjałem finansowym zlokalizowanych w Warszawie firm i instytucji. Warszawa musi być miastem o najlepszym klimacie dla rozwoju i wspierania innowacyjności w tej części Europy, by firmy i instytucje z innych województw w Polsce, a także z regionów europejskich brały pod uwagę Warszawę jako jedno z najważniejszych miejsc w realizowaniu ich strategii innowacji.

- f. **Subregionalne ośrodki wzrostu na Mazowszu muszą znacząco podnieść poziom zaangażowania w procesy rozwoju innowacji.** Nie oznacza to konieczności konkurowania z Warszawą. Mniejsze ośrodki miejskie muszą, wspólnie z Warszawą, utworzyć regionalny system wspierania innowacji. Wzrost innowacyjności powinien zwiększać znaczenie tych miast nie tylko w skali województwa, ale również w konkurencji z innymi miastami w Polsce.
- g. **W rozwoju innowacji na Mazowszu należy przede wszystkim uruchomić i wspierać odpowiednie procesy i rodzaje działań, nie zaś instytucje, które już obecnie stanowią o sile gospodarczej regionu.** RIS dla Mazowsza nie wskazuje konkretnych instytucji, firm ani innych podmiotów lecz działania i relacje, jakie powinny zachodzić w regionie. Do najważniejszych z nich należy współpraca oparta na doświadczeniu i zaufaniu.
- h. **Najważniejszym źródłem innowacji są kraje wysoko rozwinięte.** Dlatego niezbędne jest uczestnictwo Mazowsza w najlepszych międzynarodowych sieciach współpracy naukowej i biznesowej.

Drzewo celów Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza przedstawia poniższy schemat:



CEL GŁÓWNY

Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw Mazowsza, prowadzący do przyspieszenia wzrostu i zwiększenia konkurencyjności w skali UE.

Innowacje należą do jednych z najważniejszych czynników rozwoju. RIS dla Mazowsza kładzie nacisk na innowacyjność przedsiębiorstw bez względu na branżę i sektor i nie różnicuje Mazowsza na obszary bardziej lub mniej preferowane.

Przedsiębiorcy mazowieccy powinni porównywać się z najlepszymi firmami w Unii Europejskiej. Konkurencja jakościowa na wymagających rynkach zagranicznych powinna być trwałą podstawą przewagi konkurencyjnej firm i całego regionu.

Jednym z kluczowych czynników sukcesu strategii jest otoczenie mazowieckich firm. Otoczenie dla innowacji powinno być rozumiane możliwie szeroko. Do najważniejszych instytucji oddziałujących na sektor firm zaliczyć należy sektor wyższych uczelni (i jego rolę w edukacji i podnoszeniu jakości kapitału ludzkiego dla procesów innowacyjnych), otoczenie badawczo-rozwojowe, ośrodki wsparcia innowacyjności oraz władze samorządowe.

CEL STRATEGICZNY I

Zwiększenie współpracy w procesach rozwoju innowacji i innowacyjności.

W celu I RIS dla Mazowsza podkreślono znaczenie współpracy. RIS będzie wspierała działania realizowane przez co najmniej dwa podmioty z obszaru województwa mazowieckiego.

Współpraca wewnątrzregionalna, międzyregionalna i międzynarodowa musi przynosić przede wszystkim jakościowe efekty, ale również budować potrzebne w biznesie zaufanie między partnerami.

Cel strategiczny I będzie realizowany przez działania w ramach następujących szczegółowych celów operacyjnych.

Cele operacyjne	
Rozwój form współpracy w relacjach biznes – nauka – otoczenie, które gwarantują wymierne efekty dla biznesu.	Dla wspierania innowacji bardzo ważna jest współpraca różnych środowisk, przede wszystkim biznes – nauka – otoczenie. W tym przypadku otoczenie to nie tylko administracja. Należy to pojęcie rozumieć znacznie szerzej. Dotychczas współpraca była mało efektywna. Działania w ramach tego celu powinny powodować likwidowanie barier współpracy oraz motywować do współpracy przede wszystkim przedsiębiorców.
Wzrost aktywności małych i średnich podmiotów gospodarczych w sieciach kooperacji z najbardziej innowacyjnymi firmami krajowymi i zagranicznymi.	Duże koncerny o charakterze międzynarodowym są najczęściej „nośnikiem” innowacji. Warto jednak zwrócić uwagę iż wchodzi one z dużą ostrożnością w kooperację z mniejszymi podmiotami gospodarczymi (sektor MSP), szczególnie, gdy w grę wchodzi przekazywanie innowacyjnej wiedzy (know how, etc.). Doświadczenia światowe pokazują jednak, że potencjalna współpraca wymaga dobrego przygotowania obu partnerów. Często małe i średnie przedsiębiorstwa nie są w stanie np. zagwarantować odpowiedniej jakości, zdarza się również, że firmy te słabo się promują. Dlatego wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw we włączaniu się w sieci kooperacyjne z najbardziej innowacyjnymi firmami powinno odbywać się poprzez działania podnoszące konkurencyjność MSP oraz promocję najlepszych MSP z Mazowsza.
Pobudzanie powstawania i rozwoju gron przedsiębiorczości (tzw. klastrów) i innych struktur sieciowych (w tym grup producenckich).	Inicjatywy tzw. gron przedsiębiorczości powstają oddolnie, kiedy przedsiębiorcy, pomimo tego, że na co dzień ze sobą konkurują, widzą korzyści we wzajemnych kontaktach, wymianie doświadczeń, wspólnej analizie rozwoju branży. Zadaniem instytucji otoczenia biznesu jest pokazywanie przedsiębiorcom korzyści z takiej współpracy i organizowanie firmom możliwości nawiązania kontaktów. Działania takie powinny być realizowane przez różnego rodzaju instytucje otoczenia biznesu (w tym zrzeszające przedsiębiorców, administrację) w ścisłej współpracy z grupami przedsiębiorców.
Intensyfikacja badań naukowych, których wyniki przyczynią się do wyznaczania obszarów współpracy i rozwoju powiązań sieciowych w regionie i w relacjach z otoczeniem.	Efektom realizacji tego celu będzie pokazanie rzeczywistych i potencjalnych relacji gospodarczych w regionie. Działania dotyczyć będą najpierw badań przygotowawczych, opracowania oferty dla przedsiębiorców i w końcu włączenia możliwie dużej grupy firm do aktywnego uczestniczenia w projektach badawczych. Realizowane będą tylko takie badania, których wyniki będą gwarantowały rozwój współpracy.

CEL STRATEGICZNY II

Wzrost internacjonalizacji przedsiębiorstw województwa mazowieckiego.

Internacjonalizacja to działania służące powiązaniom między-narodowym regionu. Do najważniejszych z nich zalicza się napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych, handel za-

graniczny, a także inne formy kooperacji z zagranicą (w tym współpracę naukową, zakup lub sprzedaż licencji).

Na poziom internacjonalizacji województwa mazowieckiego najbardziej wpływa aglomeracja warszawska. Konkurencja między metropoliami wymaga wzmocnienia potencjału Warszawy, a także ułatwienia i przyspieszenia internacjonalizacji

innych części regionu. Coraz częściej okazuje się, że inwestorzy zagraniczni wolą lokalizować całość lub część swojej działalności nie w samej Warszawie lecz w jej otoczeniu.

Cel strategiczny II będzie realizowany przez działania w ramach następujących bardziej szczegółowych celów operacyjnych.

Cele operacyjne

Wzrost aktywności przedsiębiorstw Mazowsza na arenie międzynarodowej (eksport, sprzedaż licencji, import nowych technologii, stymulowanie międzynarodowych powiązań kooperacyjnych o charakterze innowacyjnym).

Obecność na rynkach zagranicznych, szczególnie na wymagających rynkach krajów wysoko rozwiniętych, wymusza dostosowywanie struktury, metod/sposobów zarządzania, sieci współpracy do wymagań konkurencji międzynarodowej przedsiębiorstw.

Wspieranie działalności proeksportowej oraz inwestycji zagranicznych firm mazowieckich powinno obejmować takie elementy, jak: rzetelna informacja o różnych rynkach zagranicznych, współpraca w zakresie wymiany wiedzy i doświadczeń między firmami obecnymi za granicą i tymi, które taką działalność starają się podjąć, współpraca między władzami regionalnymi i lokalnymi, a przedsiębiorstwami i ich stowarzyszeniami w celu wzmocnienia kontaktów zagranicznych w celach biznesowych.

Zwiększanie internacjonalizacji regionu to także import. Strategia rozwoju innowacji zakłada, że powinien to być przede wszystkim import najnowocześniejszych rozwiązań w skali światowej. Działania powinny iść zatem w kierunku: zachęt i ułatwień dla firm, które będą starały się rozszerzać swoje rynki o wymagających klientów (w tym zagranicznych), szkoleń i ułatwień w pozyskiwaniu wiedzy na temat konkurencji poprzez jakość w różnych sektorach gospodarki, wspieraniu marketingu produktów zaawansowanych technologicznie.

Wzrost bezpośrednich inwestycji zagranicznych z sektorów wysokich technologii gwarantujących współpracę ze środowiskiem lokalnym.

Mazowsze należy do najbardziej atrakcyjnych polskich regionów, zaś miasto stołeczne Warszawa jako najatrakcyjniejszy ośrodek metropolitalny dla lokowania kapitału zagranicznego. Inne ośrodki położone wokół stolicy również cieszą się zainteresowaniem inwestorów. Ważne jest jednak przyciąganie inwestycji, które gwarantują stosowanie nowoczesnych technologii.

Najważniejszym czynnikiem lokalizacji takich inwestycji w regionie może być przede wszystkim jego wysoki potencjał rozwoju i stosowania rozwiązań innowacyjnych. Dlatego przyciąganie inwestorów zagranicznych z sektorów wysokich technologii powinno odbywać się przez budowanie i promowanie innowacyjnego potencjału firm mazowieckich, wspieranie nowoczesnych kierunków badań i edukacji, rozbudowę nowoczesnej infrastruktury oraz wzrost sprawności instytucjonalnej władz samorządowych, głównie szczebla lokalnego.

Wzrost liczby ośrodków badawczo-rozwojowych (lub ich części) zakładanych przez inwestorów zagranicznych.	Cel ten jest bardzo ściśle powiązany z celem poprzednim i wynika z potrzeby włączania Mazowsza w prywatne sieci badawczo-rozwojowe. Dotychczasowe sukcesy krajowe w tym zakresie są nieliczne. Doświadczenie pokazuje, że na decyzje inwestorów mogą wpływać takie czynniki, jak: bardzo wysokie kwalifikacje pracowników, tradycje w danej branży (lub sektorze gospodarczym), bardzo dobra infrastruktura komunikacyjna, nowoczesne obiekty przemysłowo-usługowe. Jednak najważniejszym problemem jest zachęcenie tych firm do inwestowania w Europie Środkowej i Wschodniej. Warszawa dysponuje wieloma atutami, zatem działania w zakresie tego celu powinny iść w kierunku przygotowywania szczegółowych ofert dla wybranych inwestorów i firm już działających na Mazowszu, promocji Mazowsza i możliwości rozwoju działalności B+R, budowania systemu zachęt na poziomie regionalnym i lokalnym dla tego typu jednostek.
Wzrost liczby międzynarodowych projektów badawczych i rozwojowych realizowanych na Mazowszu.	Efektem realizacji tego celu powinno być powstanie instrumentów promocji i nagradzania aktywności w międzynarodowych projektach. Dotyczyć to powinno zarówno przedsiębiorców, uczelni, instytucji otoczenia biznesu, studentów, pracowników naukowych, jak i pracowników jednostek badawczo-rozwojowych.
Efektywny marketing Mazowsza jako regionu innowacyjnego.	W najbliższych latach Mazowsze musi wypracować system promocji, który spowoduje, że region będzie postrzegany jako innowacyjny przez przedsiębiorstwa z zagranicy. Niniejszy cel realizowany będzie poprzez stworzenie planu działań, obejmującego diagnozę „flagowych” usług i produktów w zakresie innowacyjności, zdiagnozowanie najważniejszych sukcesów na polu innowacji (firmy krajowe i zagraniczne, a także uczelnie i ośrodki B+R), jak również stworzenie koncepcji promocji Mazowsza w wybranych krajach i środowiskach gospodarczych oraz zasad współpracy mazowieckich instytucji zajmujących się relacjami z zagranicą.

CEL STRATEGICZNY III

Wzrost środków i efektywności finansowania działalności proinnowacyjnej w regionie.

Cel strategiczny III dotyczy finansowania procesu rozwoju innowacji. Obok problemu zasobów kapitałowych, na równi należy stawiać problemy związane z ich dostępem, strukturą, efektywnością i celowością wydatkowania.

Cele operacyjne	
Utworzenie trwałych mechanizmów komercjalizacji działalności badawczej.	Jednym z kluczowych czynników wpływających na podnoszenie innowacyjności firm, regionów i krajów jest efektywnie funkcjonujący „rynek innowacji”. Korzyścią z jego funkcjonowania jest ścisła współpraca świata nauki ze sferą gospodarczą i wyznaczanie kierunków działalności badawczo-rozwojowej. Po drugie efektywnie funkcjonujący rynek ułatwia, czy wręcz umożliwia finansowanie działalności B + R przez prywatnych inwestorów, tworząc alternatywę dla publicznych programów wsparcia. Po trzecie jest istotnym elementem promocji postaw pro-innowacyjnych. Funkcjonowanie „rynku innowacji” napotyka jednak na wiele barier. Do najważniejszych zaliczyć należy niedostateczny przepływ informacji pomiędzy potencjalnymi partnerami oraz brak mechanizmów wyceny wartości niematerialnych i prawnych. Biorąc pod uwagę charakterystykę ekonomiczno-gospodarczą, Mazowsze jest regionem o szczególnie rozwiniętym sektorze usług (w tym usług finansowych i najlepiej rozwiniętym w tej części Europy rynku papierów wartościowych), o największym stopniu rozwoju gospodarczego w Polsce oraz o relatywnie dużym poziomie umiędzynarodowienia. Powinno być zatem najważniejszym elementem krajowego, a w kilkuletniej perspektywie regionalnego, rynku na rozwiązania innowacyjne.
	Aby stymulować powstawanie efektywnych mechanizmów komercjalizacji działalności badawczej, należy koncentrować działania m.in. na przygotowywaniu baz danych prezentujących oferty jednostek badawczo-rozwojowych potencjalnym inwestorom, promowaniu potencjalnych inwestorów, pomocy w pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania dla innowacyjnych projektów (w tym pomocy w pozyskiwaniu środków na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych), organizowaniu targów, seminariów, warsztatów czy forów, na których innowatorzy mieliby okazję zapoznać się z potencjalnymi inwestorami i ich oczekiwaniami, a inwestorzy mieliby możliwość zapoznania się z potencjałem badawczym i innowacyjnym potencjalnych partnerów naukowych.

Wspieranie przygotowania firm z Mazowsza do wykorzystania krajowych i zagranicznych programów badawczych oraz funduszy strukturalnych.	W ramach tego celu konieczne jest wspieranie działań zwiększających jakość instytucji otoczenia biznesu oraz instytucji zrzeszających przedsiębiorców w zakresie wiedzy o możliwościach praktycznego i proinnowacyjnego wykorzystania środków publicznych.
Wspieranie firm z Mazowsza w realizacji projektów, których celem jest poprawa konkurencyjności poprzez stosowanie innowacyjnych rozwiązań.	Działania powinny dotyczyć poprawy jakości informacji, współpracy na linii firma – doradcy, szkolenia kadr, które mogą służyć informacją dla świata biznesu lub mogą być zatrudniane przez firmy do realizowania określonych projektów.
Wzrost środków na innowacyjne projekty małych i średnich firm (w tym spin-off zakładanych przez absolwentów i pracowników uczelni).	W przypadku finansowania działań ze środków publicznych powinny być one skierowane przede wszystkim na wsparcie projektów innowacyjnych MŚP i spin-off. Pozyskiwanie środków prywatnych na ten cel może być skutkiem działań promujących współpracę dużych i znaczących firm regionu z uczelniami.
Wzrost skuteczności administracji samorządowej w zakresie wydatkowania funduszy strukturalnych na cele związane ze Strategią.	Administracja samorządowa powinna stworzyć jak najlepsze warunki do tego, by RIS dla Mazowsza był wykorzystywany jako instrument do realizowania celów strategii rozwoju regionu. Działania powinny być skierowane na stworzenie korzystnego klimatu społecznego i politycznego wokół innowacji.

CEL STRATEGICZNY IV

Kształtowanie i promowanie postaw proinnowacyjnych oraz proprzedsiębiorczych w regionie.

Czwarty cel strategiczny ma charakter horyzontalny. Jest skierowany na utworzenie pozytywnego klimatu dla procesów innowacyjności, nie tylko dla regionalnych podmiotów, ale dla budowy wizerunku Mazowsza, jako regionu innowacyjnego w skali europejskiej.

Jednym z ważniejszych czynników rozwoju w oparciu o innowację jest wysoka jakość kapitału ludzkiego oraz świadomość korzyści płynących z innowacyjności. Dlatego istotne jest, aby strategia przyczyniła się do kształtowania postaw proinnowacyjnych i proprzedsiębiorczych

w społeczeństwie. Dotyczy to firm, instytucji otoczenia biznesu, instytucji naukowych jak również administracji.

Niezwykle ważnym elementem jest realizowanie działań o charakterze edukacyjnym szczególnie wśród młodzieży na wszystkich szczeblach kształcenia. Dla promowania innowacyjności ważną rolę będą pełniły programy edukacyjne skierowane do studentów i absolwentów kierunków matematyczno – przyrodniczych i technicznych. Należy promować wśród młodzieży także ścieżki wykształcenia wyższego na kierunkach matematyczno - przyrodniczych i technicznych oraz ścieżki kariery zawodowej, związanej z takim wykształceniem.

Cele operacyjne	
Skuteczna promocja postaw przedsiębiorczych związanych z innowacyjnością.	Działania dotyczą promocji wewnętrznej. Mieszkańcy regionu powinni być objęci różnorodnymi formami instrumentów edukacyjno-szkoleniowych (również wśród uczniów i studentów), które będą wyjaśniać istotę i wagę innowacyjności regionalnej.
Wzrost aktywności samorządu regionalnego w budowie sieci promocji Mazowsza jako regionu innowacyjnego.	W sieci promocji innowacji bardzo ważną rolę odgrywa sektor publiczny, zatem konieczna jest aktywna postawa samorządu województwa. Powinien on posiadać bardzo dobre relacje w samorządami lokalnymi, a jednocześnie wspierać współpracę z instytucjami rządowymi i organizacjami gospodarczymi.
Wspieranie inicjatyw promujących: sukcesy we współpracy w procesach innowacyjnych, sukcesy firm i instytucji Mazowsza w efektywnym wykorzystaniu instrumentów wspierania innowacji	Najlepszym sposobem przekazania określonej wiedzy jest zilustrowanie jej konkretnym i rzeczywistym przykładem. Liderzy innowacyjności na Mazowszu nie tylko nie powinni być anonimowi, ale wręcz muszą służyć jako najlepszy przykład dla innych podmiotów.
Wspieranie inicjatyw promujących rozpowszechnianie i wykorzystanie Internetu.	Działanie dotyczy zachęcania samorządów lokalnych do wykorzystania środków finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Mazowsza 2007-2013 na rozwój Internetu, w szczególności na obszarach słabo zurbanizowanych. Promowane powinno być zwłaszcza wykorzystywanie Internetu w działalności innowacyjnej.



PROPONOWANE PROGRAMY ORAZ DZIAŁANIA

RIS będzie realizowana za pomocą wielu programów, działań oraz projektów. Ich proponowaną listę zawiera przedstawiona poniżej tabela.

Dla każdego działania określono zakres projektów proponowanych do realizacji.

Szczegółowy harmonogram wdrażania prezentowanych programów i działań zostanie umieszczony w *Programie wdrażania RIS Mazovia*.

Poszczególne programy, działania i projekty realizowane będą przez instytucje wdrażające. Katalog tych instytucji jest otwarty, a jednocześnie zbieżny z zapisami właściwych programów operacyjnych i innych źródeł finansowania działań strategii. W szczególności, do instytucji wdrażających należą: przedsiębiorstwa, uczelnie wyższe regionu, instytucje samorządu gospodarczego (Izby Handlowe, Izby Gospodarcze, itp.), samorząd województwa oraz inne jednostki samorządu terytorialnego, inne instytucje sfery B+R oraz pozostałe podmioty, które realizują cele zbieżne z RIS Mazovia.



Nazwa Programu	Działania (zakres realizowanych projektów)	Związek działania z celami Strategii				Priorytet działania:	
		CELE:				Region	Podregiony
I	II	III	IV				
Regionalne Centra Innowacji	Celem funkcjonowania Regionalnych Centrów Innowacji będzie m.in.: - rozpoznanie potencjału innowacyjnego ośrodków subregionalnych (Plock, Radom, Siedlce, Ostrołęka, Ciechanów) - promowanie i kształtowanie świadomości i postaw proinnowacyjnych - wzmacnianie współpracy ośrodków subregionalnych z Warszawą - wspieranie postaw proinnowacyjnych wśród jednostek samorządu terytorialnego	***	*	*	**	**	***
Mazowiecki katalog innowacji	Zadaniem projektów realizowanych w ramach działania będzie wspieranie współpracy na linii biznes-nauka-otoczenie biznesu poprzez stworzenie regionalnego katalogu innowacji w postaci bazy dostępnej w Internecie, jak również dostępnej w postaci drukowanej. Katalog obejmować będzie ofertę firm i instytucji sfery B+R	***	*	*	*	**	**
MSP partnerem w innowacyjnym biznesie	Celem projektów będzie m.in.: - kreowanie wizerunku Mazowsza jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji zagranicznych - informowanie inwestorów o potencjale regionu w zakresie działalności B+R - pomoc dla inwestorów w zakresie wyszukiwania partnerów	***	**	*	**	***	***
Mazowiecki przedsiębiorca na rynkach międzynarodowych	Realizowane projekty dotyczyć będą: - organizacji targów i spotkań brokerskich - przygotowania portalu zawierającego informacje o rynkach zagranicznych - wymiany wiedzy i informacji pomiędzy firmami i instytucjami z międzynarodowym doświadczeniem - intensyfikacji kontaktów zagranicznych polskich firm - konkursu, w którym nagrodą będzie opracowanie obcojęzycznej wersji strony internetowej przedsiębiorstw	**	***	*	*	***	**
Promowanie innowacyjnego potencjału Mazowsza	Celem projektów będzie m.in. opracowanie i przeprowadzenie kampanii promującej potencjał innowacyjny Mazowsza, w tym firmy, środowisko lokalne, potencjał sfery B+R, również terenów inwestycyjnych, a także przygotowanie ofert współpracy dla instytucji i firm. Celem projektów będzie także promowanie potencjału innowacyjnego regionu oraz potencjału mazowieckich przedsiębiorstw w wybranych krajach europejskich i wybranych środowiskach gospodarczych. Celem projektów będzie w końcu integrowanie działań wielu instytucji na rzecz promocji mazowieckich innowacji. Przewidywane do realizacji są działania wspólne instytucji oraz instytucji i firm	**	***	*	**	***	**
Mazowiecki system wspierania finansowania przedsięwzięć innowacyjnych	W ramach projektów przewiduje się: - przygotowanie portalu poświęconego tematyce finansowaniu projektów innowacyjnych - organizację seminariów z zakresu realizacji projektów innowacyjnych, - utworzenie punktu kontaktowego - wspieranie udziału firm w przedsięwzięciach innowacyjnych - utworzenie sieci instytucji wspierających udział firm w projektach innowacyjnych - świadczenie usług doradczych dla firm, w tym z zakresu pozyskiwania środków - organizację seminariów w podregionach	**	*	***	**	***	***

PROPONOWANE PROGRAMY ORAZ DZIAŁANIA

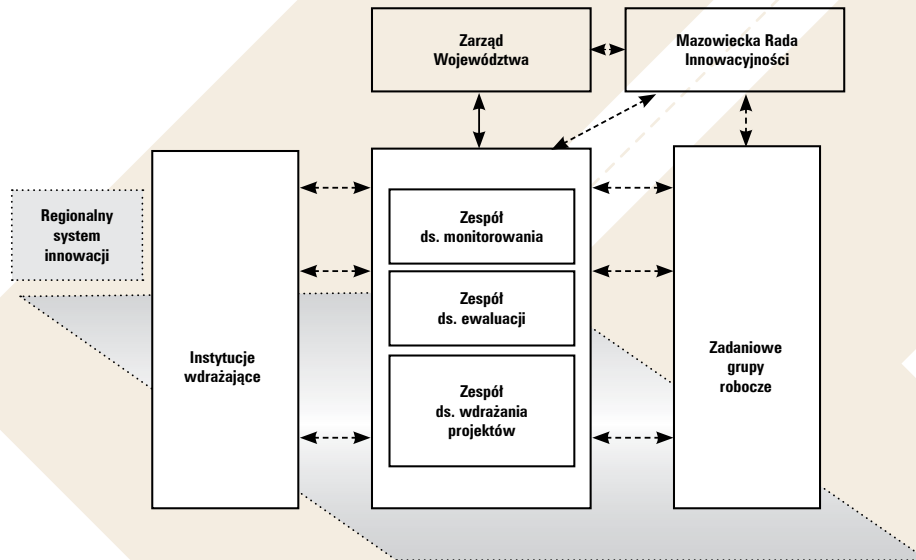
Nazwa Programu	Działania (zakres realizowanych projektów)	Związek działania z celami Strategii				Priorytet działania:	
		CELE:				Region	Podregiony
I	II	III	IV				
Programy szkoleniowe dla firm	Projekty będą miały na celu: - opracowanie programów szkoleniowych dla firm z zakresu współpracy międzynarodowej, innowacji, konkurencji, marketingu, praw własności intelektualnej i przemysłowej - przeprowadzenie serii szkoleń obejmujących powyższe zagadnienia	**	***	*	*	**	**
Staże dla innowacji	Celem realizowanych projektów będzie schemat staży dla innowacji polegających na adaptowaniu absolwentów uczelni wyższych regionu do pracy przy innowacyjnych projektach przedsiębiorstw. Staże uruchamiane będą m.in. na kierunkach uznanych za przyszłościowe. Ponadto działanie to będzie obejmowało uruchomienie staży doktoranckich w mazowieckich ośrodkach badawczych i uczelniach.	**	*	*	***	***	***
Innowator Mazowsza	Realizowane w ramach działania projekty będą dotyczyć: - organizacji konkursów na innowacyjne technologie, produkty i usługi - organizacji konkursów na innowacyjne wyniki prac badawczych (sfera B + R) - wspierania finansowania projektów B + R podejmowanych przez konsorcja, w skład których wchodzi co najmniej jeden przedsiębiorca	**	*	*	***	**	**
Ścieżki edukacyjne dla innowacji	W ramach działania przewiduje się realizację projektów dotyczących: - promocji postaw innowacyjnych wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych - giełd talentów - promowania ścieżek edukacyjnych sprzyjających wzrostowi innowacyjności - przygotowania specjalistycznych programów edukacyjnych - przygotowania kursów języków obcych (angielski) ukierunkowanych na wzmocnienia innowacji i innowacyjności regionu	**	**	*	***	***	***
Monitoring i ewaluacja wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza	W ramach działania przewiduje się: - zbudowanie struktury zarządzania - opracowanie systemu monitorowania programu wdrażania RIS - opracowanie systemu ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji						

Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji wymaga szerokiego konsensusu, a także współpracy na rzecz wspierania innowacyjności w regionie. Jednak konsensusu nie można osiągnąć bez odpowiednich narzędzi wymuszających i wspierających działania wszystkich aktorów systemu. Dlatego też wdrażanie strategii będzie miało zarówno charakter bezpośredni, skupiający się na realizowaniu wyznaczonych działań, jak i pośredni, którego zadaniem będzie wpływanie na decyzje innych aktorów systemu innowacji. Za wdrażanie Strategii odpowiedzialny będzie Zarząd Województwa realizujący swoje działania poprzez Mazowiecką Radę Innowacyjności. Ciałem wykonawczym Mazowieckiej Rady Innowacyjności będzie Instytucja Zarządzająca RIS Mazovia, usytuowana w strukturze Urzędu Marszałkowskiego. Instytucja Zarządzająca składać będzie się z zespołów realizujących zadania w systemie wdrażania, w tym zespołu monitorowania, zespołu ds. ewaluacji oraz zespołu ds. wdrażania projektów.

Do oceny realizacji Strategii oraz realizacji polityki innowacyjnej regionu mogą zostać powołane zadaniowe grupy robocze. Zakres merytoryczny prac powołanych grup roboczych może odpowiadać zakresowi prac grup roboczych powołanych na etapie budowania RIS Mazovia. Prace grup roboczych odbywać będą się ad hoc.

W realizację projektów Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza zaangażowane będą instytucje wdrażające, które uzupełniają instytucjonalny system wdrażania strategii.

Strukturę wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza prezentuje poniższy schemat:



Zakres zadań poszczególnych instytucji obejmuje m.in.:

Mazowiecka Rada Innowacji:

- ocena polityki innowacyjnej regionu w oparciu o RIS Mazovia
- ocena stanu realizacji strategii w oparciu o dane pochodzące z systemu monitorowania i ewaluacji strategii
- podejmowanie decyzji o kierunkach badań ewaluacyjnych

Instytucja Zarządzająca RIS:

- monitorowanie postępów realizacji strategii
- formułowanie tematów i zakresu badań ewaluacyjnych
- wdrażanie i monitorowanie programów, działań i projektów
- obsługa prac Mazowieckiej Rady Innowacyjności

Zadaniowe grupy robocze (ad hoc):

- wspomaganie prac Instytucji Zarządzającej RIS
- konsultacje dotyczące realizacji strategii
- opiniowanie tematów i zakresu badań ewaluacyjnych

Wdrażanie Strategii powinno być procesem ciągłym, dlatego też odbywać będzie się płynnie, w cyklu następujących po sobie etapów:

- realizacja celów i zadań Strategii
- analiza danych z systemu monitoringu oraz analiza wyników badań ewaluacyjnych
- korygowanie strategii w oparciu o dane pochodzące z systemu monitoringu i ewaluacji Strategii oraz wyznaczanie nowych celów i zadań dla Strategii

Wdrażanie strategii odbywać będzie się w pierwszej kolejności poprzez realizację programów, działań i projektów zapisanych w Strategii. Dla skutecznego wdrożenia Regionalnej Strategii Innowacji konieczne jednak jest przygotowanie *Programu wdrażania RIS Mazovia*.



Za monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza odpowiada Instytucja Zarządzająca RIS i zespół ds. monitoringu usytuowany w strukturze Instytucji Zarządzającej RIS Mazovia. Zespół jest odpowiedzialny m.in. za:

- analizę postępów realizacji Strategii
- zbieranie i analizę danych
- pozyskiwanie danych potrzebnych do monitorowania postępu realizacji Strategii
- formułowanie propozycji zmian w systemie wskaźników strategii

System monitorowania Strategii ma charakter dualny i dotyczy dwóch poziomów:

- poziomu realizacji Strategii,
- poziomu makro

Za monitorowanie stopnia realizacji Strategii odpowiedzialny będzie bezpośrednio zespół ds. monitoringu. Zespół może zlecać pozyskanie danych zewnętrznemu zespołowi ekspertów.

Monitorowanie poziomu makro realizacji polityki innowacyjnej regionu odbywać będzie się za pomocą zintegrowanego wskaźnika benchmarkingu oraz za pomocą syntetycznego wskaźnika poziomu innowacyjności regionu. Zbieraniem i analizowaniem tych wskaźników zajmować będzie się zespół zewnętrznych ekspertów.

Informacja o bieżącym stanie realizacji Strategii Instytucja Zarządzająca RIS przedkłada Mazowieckiej Radzie Innowacyjności w cyklu rocznym.

Jednocześnie konieczne jest dalsze budowanie potencjału systemu monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Mazowieckiego. Dalsze kroki podejmowane w tym kierunku zostaną określone w *Programie wdrażania RIS Mazovia*.





Wyniki pochodzące z systemu monitorowania Strategii będą uzupełniane wynikami pochodzącymi z systemu ewaluacji. Ewaluacja będzie służyła ocenie skuteczności i efektywności interwencji, jak również będzie narzędziem umożliwiającym podejmowanie bieżących decyzji odnośnie realizacji Strategii.

Za ewaluację RIS Mazovia odpowiedzialny będzie zespół ds. ewaluacji usytuowany w strukturze Instytucji Zarządzającej RIS Mazovia, która to Instytucja sprawować będzie nadzór nad przebiegiem poszczególnych ocen. Szczegółowy zakres obowiązków Zespołu obejmuje m.in.: formułowanie tematów ewaluacji i zakresu badań ewaluacyjnych oraz przedkładanie ich do akceptacji Mazowieckiej Radzie Innowacji.

Ewaluacja Strategii będzie miała charakter ewaluacji on-going. Zaleca się wykonanie co najmniej jednej oceny uzupełniającej rocznie. Cele ewaluacji, zakres badania oraz rezultaty ewaluacji zostaną każdorazowo określone przez Zespół ds. ewaluacji.

Dodatkowo, w miarę potrzeb, wykonane zostaną ewaluacje tematyczne, dotyczące konkretnych zagadnień, istotnych z punktu widzenia realizacji Strategii. O wyborze zagadnień do ewaluacji tematycznych decyduje Instytucja Zarządzająca RIS w porozumieniu z Mazowiecką Radą Innowacji.

Wykonanie badań ewaluacyjnych powinno powierzyć się zewnętrznemu zespołowi ekspertów.

Procedura przygotowania ewaluacji obejmuje każdorazowo:

- opracowanie celów i zakresu badania ewaluacyjnego (tematu ewaluacji w przypadku ewaluacji tematycznej)
- formułowanie kryteriów ewaluacji oraz pytań ewaluacyjnych
- formułowanie wstępnej metodologii badania (szczegółowa metodologia opracowana będzie każdorazowo przez zespół ewaluacyjny)
- wykonanie badania
- przedłożenie wniosków i rekomendacji z badania Mazowieckiej Radzie Innowacyjności
- wdrożenie rekomendacji

Dobór kryteriów ewaluacyjnych uzależniony będzie każdorazowo od przedmiotu ewaluacji. W trakcie poszczególnych ocen uwzględnione zostaną następujące kryteria ewaluacyjne:

- trafność
- użyteczność
- efektywność
- skuteczność
- oddziaływanie
- trwałość

Jednocześnie konieczne jest dalsze budowanie potencjału ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Mazowieckiego. Dalsze kroki zmierzające w tym kierunku zostaną określone w *Programie wdrażania RIS Mazovia*.

Osiągnięcie celów Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Mazowieckiego nie będzie możliwe bez sfinansowania zadań w niej zapisanych. Do najważniejszych źródeł finansowania zadań strategii zaliczyć należy:

- środki własne samorządu województwa
- fundusze strukturalne
- środki innych jednostek samorządu terytorialnego
- środki prywatne
- inne środki (w tym środki budżetu państwa)

Wśród ścieżek finansowania Strategii ze źródeł funduszy strukturalnych wymienić można m.in. następujące Programy:
Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Przykładowe źródła finansowania działań Strategii przedstawia poniższa tabela.

Cele Regionalnej Strategii Innowacji	Przykładowe źródła finansowania (Program/Działanie)
Cel strategiczny I Zwiększenie współpracy w procesach rozwoju innowacji i innowacyjności	
Rozwój form współpracy w relacjach biznes – nauka – otoczenie, które gwarantują wymierne efekty dla biznesu	Mazowiecki RPO – Działanie 1.2, Działanie 1.4, Działanie 1.6; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 1.4, Działanie 4.1, Działanie 1.3, PO Kapitał Ludzki – Działanie 4.2, Działanie 8.2; Środki prywatne
Wzrost aktywności małych i średnich podmiotów gospodarczych w sieciach kooperacji z najbardziej innowacyjnymi firmami krajowymi i zagranicznymi	Mazowiecki RPO - Działanie 1.6; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 5.1; Środki prywatne
Pobudzanie powstawania i rozwoju grom przedsiębiorczości (klastrow) i innych struktur sieciowych (w tym grup producenckich)	Mazowiecki RPO - Działanie 1.6; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 5.1, Działanie 6.1; Środki prywatne
Intensyfikacja badań naukowych, których wyniki przyczynią się do wyznaczania obszarów współpracy i rozwoju powiązań sieciowych w regionie i w relacjach z otoczeniem	Mazowiecki RPO – Działanie 1.2; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 1.4, Działanie 4.1; PO Kapitał Ludzki – Działanie 4.2, Działanie 8.2 Środki prywatne
Cel strategiczny II Wzrost internacjonalizacji przedsiębiorstw województwa mazowieckiego	
Wzrost aktywności przedsiębiorstw Mazowsza na arenie międzynarodowej (eksport, sprzedaż licencji, import nowych technologii, stymulowanie międzynarodowych powiązań kooperacyjnych mazowieckich o charakterze innowacyjnym)	Mazowiecki RPO – Działanie 1.5, Działanie 2.3; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 6.1; Środki prywatne
Wzrost bezpośrednich inwestycji zagranicznych z sektorów wysokich technologii gwarantujących współpracę ze środowiskiem lokalnym	Mazowiecki RPO; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 4.5; Środki prywatne
Wzrost liczby ośrodków badawczo-rozwojowych (lub ich części) zakładanych przez inwestorów zagranicznych	Mazowiecki RPO; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 4.2, Działanie 4.5; Środki prywatne
Wzrost liczby międzynarodowych projektów badawczych i rozwojowych realizowanych na Mazowszu	Mazowiecki RPO; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 4.2; PO Kapitał Ludzki – Działanie 4.2; Środki prywatne
Efektywny marketing Mazowsza jako regionu innowacyjnego	Mazowiecki RPO – Działanie 1.7; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 6.1; PO Kapitał Ludzki – Działanie 8.2; Środki prywatne
Cel strategiczny III Wzrost środków i efektywności finansowania działalności proinnowacyjnej w regionie	
Wspieranie przygotowania firm z Mazowsza do wykorzystania krajowych i zagranicznych programów badawczych oraz funduszy strukturalnych	Mazowiecki RPO – Działanie 1.4; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 4.2
Wspieranie firm z Mazowsza w realizacji projektów, których celem jest poprawa konkurencyjności poprzez stosowanie innowacyjnych rozwiązań	Mazowiecki RPO – Działanie 1.4, Działanie 1.5, Działanie 2.3; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 4.2, Działanie 4.4, Działanie 8.1, Działanie 8.2 PO Kapitał Ludzki – Działanie 8.1
Wzrost środków na innowacyjne projekty małych i średnich firm (w tym spin-off zakładanych przez absolwentów i pracowników uczelni)	Mazowiecki RPO – Działanie 1.5, Działanie 2.3; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 3.1, Działanie 4.4, Działanie 8.1, Działanie 8.2 PO Kapitał Ludzki – Działanie 7.2; Środki prywatne
Wzrost skuteczności administracji samorządowej w zakresie wydatkowania funduszy strukturalnych na cele związane ze Strategią	Mazowiecki RPO; PO Kapitał Ludzki; Środki jednostek samorządu terytorialnego, w tym samorządu województwa
Utworzenie trwałych mechanizmów komercjalizacji działalności badawczej	Mazowiecki RPO - Działanie 1.4; PO Kapitał Ludzki – Działanie 8.2; Środki prywatne
Cel strategiczny IV Kształtowanie i promowanie postaw proinnowacyjnych oraz proprzedsiębiorczych w regionie	
Skuteczna promocja postaw przedsiębiorczych związanych z innowacyjnością	Mazowiecki RPO – Działanie 1.7; PO Kapitał Ludzki- Działanie 2.2, Działanie 8.2; Środki jednostek samorządu terytorialnego, w tym samorządu województwa
Wzrost aktywności samorządu regionalnego w budowie sieci promocji Mazowsza jako regionu innowacyjnego	Mazowiecki RPO – Działanie 1.7.; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 6.1; Środki jednostek samorządu terytorialnego, w tym samorządu województwa
Wspieranie inicjatyw promujących: sukcesy we współpracy w procesach innowacyjnych, sukcesy firm i instytucji Mazowsza w efektywnym wykorzystaniu instrumentów wspierania innowacji	Mazowiecki RPO – Działanie 1.7; PO Innowacyjna Gospodarka – Działanie 5.2; PO Kapitał Ludzki – Działanie 8.2; Środki jednostek samorządu terytorialnego, w tym samorządu województwa

Pełna wersja Dokumentu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza na lata 2007-2015 dostępna na płycie załączonej do niniejszej publikacji.

NOTATKI

NOTATKI

Regional Innovation Strategy for Mazovia for 2007-2015

Publisher:
OFFICE OF THE MARSHAL OF THE MAZOWIECKIE VOIVODESHIP
Department of Strategy and Regional Development
Innovation Section
Ks. I. Kłopotowskiego 5 Str., 03-718 Warsaw
phone.: (22) 59 79 751, fax.: (22) 59 79 752
www.mazovia.pl www.ris-mazovia.pl
e-mail: ris@mazovia.pl

Edited by:
Manager of RIS MAZOVIA Project:
Aleksander Buczacki
RIS MAZOVIA Team:
Joanna Pater
Marcin Postawka
Anna Rutkowska

Written by:
Jakub Fulara

Publication based on the Document of Regional Innovation Strategy for Mazovia 2007-2015 passed with the Resolution No 72/08 of the Regional Council of Mazowieckie Voivodeship
Complete version of the Document of Regional Innovation Strategy for Mazovia 2007-2015 available on attached CD.



The RIS MAZOVIA Consortium:
Office of the Marshal of the Mazowieckie Voivodeship



Partners of the Mazovia region:
Warsaw University of Technology – Innovation Transfer Centre (OTI)



Information Processing Centre (OPI)



Italian partner:
META Group (Umbria)



German partner:
Brandenburg Economic Development Board (ZAB)



dtp & print.:
CPP SPEED Sp. z o.o.

DIAGNOSIS	3
SOCIAL AND ECONOMIC CONDITION – COMPARATIVE ANALYSIS	4
DEMAND FOR INNOVATIONS – ENTERPRISES SECTOR	4
SUPPLY OF INNOVATIONS – RESEARCH & DEVELOPMENT AND SCIENTIFIC SECTOR	6
SWOT ANALYSIS	8
VISION OF INNOVATIVE MAZOVIA	11
RIS MAZOVIA OBJECTIVES	13
Main OBJECTIVE	14
STRATEGIC OBJECTIVE No. 1	14
STRATEGIC OBJECTIVE No. 2	15
STRATEGIC OBJECTIVE No. 3	17
STRATEGIC OBJECTIVE No. 4	18
SUGGESTED PROGRAMMES AND ACTIONS	21
STRATEGY IMPLEMENTATION SYSTEM	23
STRATEGY MONITORING SYSTEM	25
STRATEGY EVALUATION SYSTEM	27
FINANCING OF THE STRATEGY	29



Regional Innovation Strategy as the support instrument for regional development

The Regional Innovation Strategy (RIS) for Mazovia is a document defining the execution methods for innovation support policy focused on regional development.

Improving innovation in various social and economic areas of our region requires a strategic approach. At the moment, innovations are among the crucial factors of the enterprises, regions and states development.

The Regional Innovation Strategy for Mazovia constitutes, apart from the Development Strategy for Mazovia and e-Development Strategy for Mazovia, a key strategic document in the innovation sector. At first, it supplements and extends the *Development Strategy for Mazovia up to 2020 in the innovation sector*, from the point of view of regional development as a whole. Second, RIS references to the assumptions defined in the *e-Development Strategy for Mazovia*, focused on information and communication technologies.

Great amounts of co-financing from the European funds are dedicated to innovation growth. Programmes prepared in Poland for the years 2007-2013, both on national and regional level, cover actions and proposals of projects aiming at improvement of innovation and innovation potential of the country and specific regions. The Regional Operational Programme for Mazovia together with sectoral programmes including, among others, Innovative Economy Operational Programme and Human Capital Operational Programme are the key programmes for Mazovia.

The Regional Innovation Strategy for Mazovia covers both analysis of social and economic condition in the region, determines its strengths, weaknesses, external opportunities and threats, indicating the objectives, execution of which shall contribute to innovation development.

The first part of this document – diagnosis, presents both the potential and conditions for innovation development in

the region. The above is the starting point for preparation of innovation SWOT analysis for the region.

The second part of this document presents the Innovative Mazovia Vision and the objectives of the Regional Innovation Strategy, including their execution methods.



Regional Innovation Strategy for Mazovia for 2007-2015



SOCIAL AND ECONOMIC CONDITION – COMPARATIVE ANALYSIS

Mazovia

- The greatest scientific potential – 1/3 of scientific & research potential of a country
- The greatest social potential – more than two-million labour market, 5.08 inhabitants, 13.5% of the country population
- The greatest affluence level – 1/5 GDP value, average monthly gross remuneration greater by app. 30% comparing to country's average

Mazovia is competitive in numerous areas comparing to the other regions and is of a great development potential.

Taking the GDP per inhabitant and the number of registered enterprises into consideration, Mazovia is the most developed region of Poland and a leader in business activity. GDP level per inhabitant in Mazovia exceeds 150% of country's average.¹

Mazovia is ranked on the first position in most of the national rankings of economic and competitive potential of the Polish regions. However, Mazovia has been defeated by the Silesia Voivodship in the area of, among others, investment attractiveness or competitiveness dynamics.

The specific feature of Mazovia is a great diversity in development level, economic potential and living conditions in particular subregions. Areas of dynamic economic growth, high living quality, welfare as well as poor development (rural areas constitute their major part) are being observed in the region.

Level of industrial production per inhabitant is greater comparing to country's average; however the above results from the business activity of the enterprises located in Ciechanów and Plock region and also in the Warsaw region. The specific feature of the regional industry is rapid development of the state-of-the-art and innovative sectors – financial and insurance services, telecommunications, printing and editorial and IT services as well as pharmaceutical, electronic, precision and optical industries together with radio & television equipment manufacturing.

As per inhabitant, investment expenditures in Mazovia are almost twice higher comparing to Poland's average². The most attractive location for investments is Warsaw and the communities situated in its direct vicinity. Warsaw subregion takes a position of a leader in the investment attractiveness ranking for service-related business activity as well as for advanced technologies. The advantages of this area are the greatest labour resources, absorption capacity of the market and transport accessibility.

The key factors to locate the investments in the region include as follows: central location of the region and role of Warsaw as a decision-making center of Poland. Mazovia offers the business entities the best infrastructure in the entire country – from office space standards, telecommunications and communication to services for business.

Among the crucial factors to locate foreign investments in Warsaw, size of the local market, workforce skills, access to office space and current communication routes are to me mentioned. The fact that the region plays a role of a key communication junction at national level is also of a great importance.

¹ Source: Regional Innovation Strategy for Mazovia for 2007-2015

² Source: ibidem

³ Source: ibidem

⁴ Source: ibidem

⁵ Source: ibidem

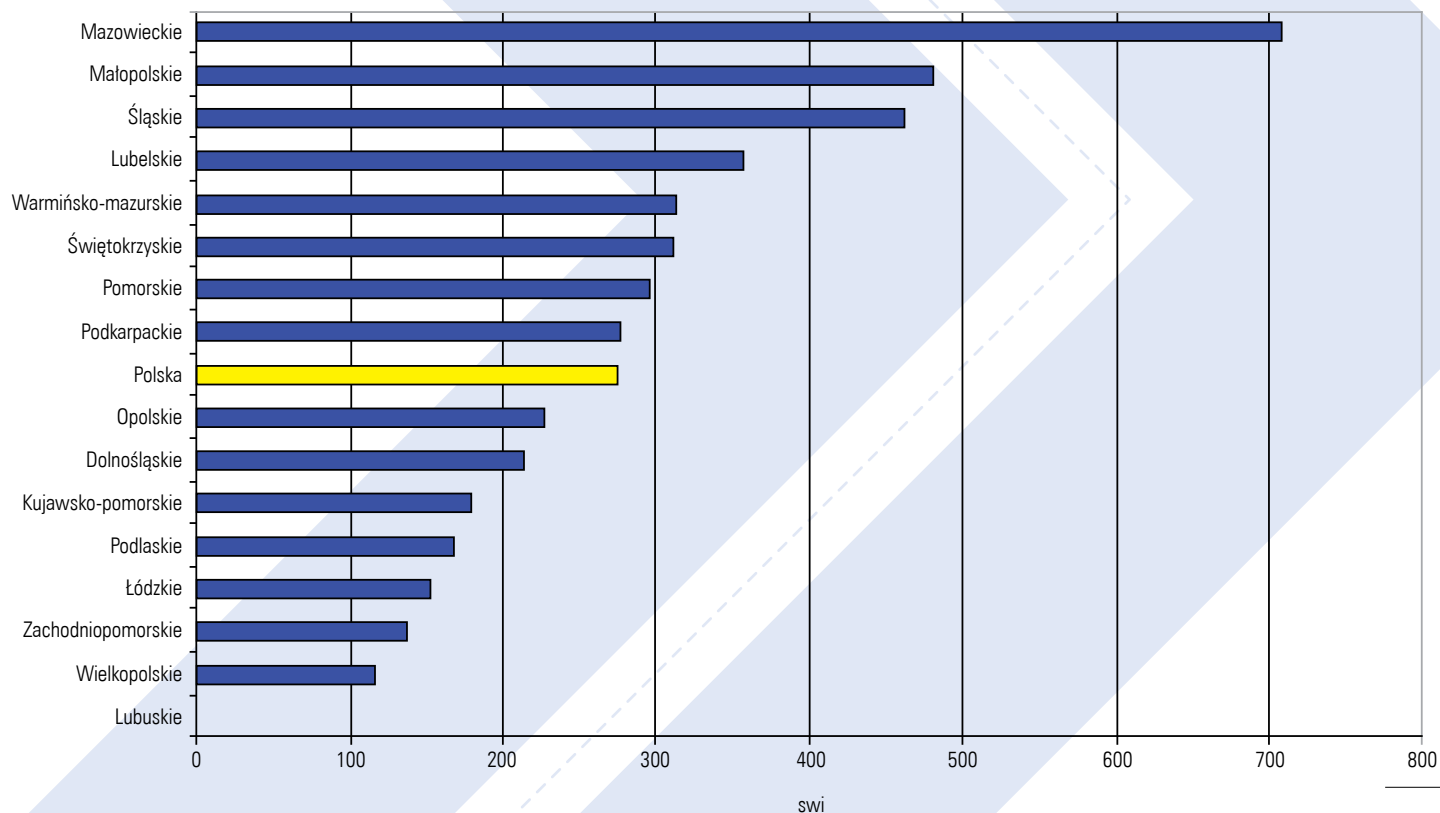
DEMAND FOR INNOVATIONS – ENTERPRISES SECTOR

Expenditures for innovation-related activity are borne by more than 42% of Mazovian industrial enterprises (Poland's average – 38%). It should be emphasized that innovation potential of the Mazovian enterprises has been systematically increasing for the last few years³.

Innovation expenditures as per enterprise conducting innovative activity in Mazovia are the greatest in Poland and are app. twice higher comparing to the country's average. This proves the greater innovation potential of the enterprises having their seat in Mazovia comparing to the enterprises from the other regions.

It should be noticed that more than 48% of the Mazovian industrial enterprises introduces innovations (41% in Poland). Among them, process-related innovations are the dominating ones (40% of the enterprises). In addition, 34% of the Mazovian enterprises introduce significantly improved products, including 15% of the enterprises entering new products onto the market⁴.

Ranking of the Polish Voivodships according to research & development and innovation index (*gi'*)



⁴ Source: ibidem

Innovation level has been for the most part influence by greater, comparing to country's average, innovation of medium and large enterprises. In Mazovia, the SME sector enterprises generated app. 22% of innovation expenditures in the region (including small enterprises – app. 5%)⁵.

New logistics method is considered the key organizational innovation of the Mazovian enterprises. The other organizational innovation is introduction of new methods for processes support in the enterprises.

Determinant of the size of the advanced technologies sector is a number of enterprises entered into the Teleadreson e-base and into the HBI base. Here the Mazovia is an outstanding leader. Mazovia has the greatest share in all-national number of advanced technologies enterprises in pharmaceutical, hardware, cosmetics and telecommunications sectors as well as radio & television equipment manufacturing, electronics and aviation.

Among the innovation expenditures, the investment expenditures for purchase of machines, technical devices and tools together with transport means are crucial and cover up to 45% of total investment expenditures. Only 8% of expenditures were allocated for research & development, whereas 4% were allocated for purchase of ready technologies in a form of documentation and studies. The fact that in developed countries research & development expenditures reach the level of 40-60% is worth noticing⁶.

In the opinion of the Mazovian entrepreneurs the key road-blocks to innovative activity of the enterprises are too high innovation costs and lack of financial means. The most important type of support in innovations introduction process is access to public finance allocated for investments and innovations – organizations offering financial support (loan funds, guarantee funds, venture capital, etc.) gain negative opinions.



SUPPLY OF INNOVATIONS – RESEARCH & DEVELOPMENT AND SCIENTIFIC SECTOR

Mazovia is an outstanding leader in research & development activity. Up to 30% of entities in the country, which declared research & development business activity, are located in Mazovia. It is to be noticed that internal expenditures for research & development activity in Mazovia amount to 42% expenditures in Poland. Also the other statistical index proves the leadership of Mazovia in the research & development sector – proportion of R&B expenditures and GDP in Mazovia, amounting to 1.2% (country's average – 0.56%).

Research & development activity is conducted mostly by public research & development units and state universities with their seats in Warsaw.

Financing from the state budget covers up to 60% of expenditures allocated for research & development activity in Mazovia, whereas the expenditures for the industrial sector amount only to app. 7%.

Mazovia is of the greatest innovation and research & development potential. In the Voivodships ranking, according to the research & development and innovation potential index, the advantage of Mazovia over the Małopolskie Voivodship is of 0.32 index value that results mostly from concentration of the R&D potential in the region in the previous years. However within the last few years, the advantage of Mazovia over the Małopolskie Voivodship and Silesia has been decreasing.

Two complex projects on technology parks development initiatives i.e. Industry and Technology Park in Plock since 2004 and Warsaw Technology Park since 2006 have been executed in Mazovia. The undertaking located in Plock has been currently in its first organizational stage, whereas the Warsaw project in the initial stage.

Numerous central institutions, which are the governing institutions for most of the national support programmes, operate within the area of the region. This is beneficial for the regional support system due to greater accessibility of the programmes and financial means, relatively faster information flow, easy contact with people and institutions as well as more comprehensive knowledge on tender procedures.



Within the SWOT analysis of the Regional Innovation Strategy, strengths and weaknesses of the region, as well as opportunities and threats in the innovation sector were identified. Strengths and weaknesses are considered as internal properties of the Region, whereas opportunities and threats relate to the surroundings of the region.

Strengths and weaknesses and also opportunities and threats were identified in three key areas:

- demand for innovations
- supply of innovations
- environment for innovative activity

Mazovia	
STRENGTHS	WEAKNESSES
DEMAND FOR INNOVATIONS	
- The greatest expenditures in Poland allocated for innovation as per enterprise conducting innovative activity - Greater innovation of small and large enterprises comparing to the country's average - Location of strong business entities in the region - The greatest share of high-tech enterprises in Poland - Relatively well developed industrial sectors: chemical, petrochemical, metallurgic, machine and electrical engineering, electronic, food, pharmaceutical, printing, precision and optical and automotive industries	- Low level of financing of innovation activity of the Mazovian enterprises from the external financing sources - Low innovation level of the Mazovian small enterprises - Very low level of participation of the Mazovian enterprises in international research programmes. - Insufficient range of R&B activities taken by the Mazovian enterprises - Poor relations of enterprises and R&B sectors - Insufficient range of cooperation of innovative nature between the enterprises and manufacturers (both horizontal and vertical), in particular in the SME sector
SUPPLY OF INNOVATIONS	
- Strong academic centre - The highest proportion in Poland of R&B expenditures and GDP in the region - Outstanding leadership of Mazovia in the research & development activity in Poland (in the area of expenditures, number of research & development institutions and number of the employed persons). - High level of intellectual capital	- Great share of expenditures allocated to basic research - R&B activity dominated by public research units and state universities, located in the capital city - Low share of investment expenditures allocated to fixed assets in total and in R&B sector – high level of decapitalization of research infrastructure - Low capacities to commercialize the results of the R&B works - Insufficient range of cooperation of scientific units, manifested by, among others, failure to meet the enterprises needs by the R&B units offer
ENVIRONMENT FOR INNOVATIVE ACTIVITY	
- The best economically developed region in Poland - Attractive labour market at national level, high quality of human capital - Attractive location for both domestic and foreign investments - Well-developed business, telecommunications and communication infrastructure - High level of entrepreneurship in the region - Well-developed sector of market services, in particular of financial and insurance, media, telecommunications and IT services - High productivity of the enterprises located in Mazovia	- Low innovation potential of the region in European context - Diversification of economic and innovation level and potential of Mazovia - Outside Warsaw – low development level of business-related institutions and scientific and research potential - Low quality of administration operations on regional level and low effectiveness of local self-governments (including in particular management and allocation of structural funds) - Low level of internationalization and international competitiveness of the Mazovian SME sector - Poor information flow between the enterprises and business-related institutions - Poor programme promotion

OPPORTUNITIES	THREATS
DEMAND FOR INNOVATIONS	
- Strengthening of the foreign research relations - Increase in the range of innovative activities taken by large business entities with their seats in Mazovia - Focusing of Mazovia on specific industrial activities - Increase in innovation of services sector - Introduction of various innovation policy instruments and supporting innovation from the EU funds - Development of services sector innovation	- Low tendency to innovations and cooperation in innovation-related processes of the Mazovian enterprises, including in particular small and medium enterprises - Ineffective allocation of structural funds for innovation activity - Domination of investment expenditures on innovation activity
SUPPLY OF INNOVATIONS	
- Inflow of foreign investments in R&B activity - Development of services sector, including in particular financial sector and R&B activity - Development of private, domestic scientific and research centers - Allocation of structural funds to develop R&B sector in Mazovia, including modernization of scientific and research background	- Outflow of best skilled employees from the region and resulting difficulties with their gaining (brain drain) - Decreasing advantage of Mazovia in the area of scientific and research potential over the other Voivodships - Too significant dependence on public funds for R&B activity (lack of interest in cooperation with enterprises sector) - Lack of transparent procedures in the area of commercialization of the R&B works results - Domination of expenditures on basic research - Lack of capacities of scientific and research institutions to commercialize the results of research works)
ENVIRONMENT FOR INNOVATIVE ACTIVITY	
- Development of instruments to finance innovative activity, in particular the companies from the SME sector (including also seed and venture capital instruments) - Infrastructure development in context of EURO 2012 and allocation of structural funds for 2007-2013 - Greater scope of internationalization of trading in the region - Restructurization of R&B sector in Poland - Increase of innovation in Poland - Increase of interest of the foreign capital in Mazovian sub-regional centers - Economic prosperity	- Poor innovation awareness by the representatives of public administration - Increasing diversification in economic regional development - Increase of affluence of Warsaw and its surroundings; growing average GDP per inhabitant in the Region may result in loss of financial support for the region from the structural funds - Increase of attractiveness of other regions of Poland as a result of investments and promotion – outflow of investments from Mazovia - Insufficient growth dynamics related to expenditures for R&B activity in Poland - Significant slow-down in economic prosperity - Unfavorable regulations in the area of public procurements - Growing competitive pressure from foreign enterprises side

The vision of innovative Mazovia, which was prepared on the basis of social and economic condition as well as SWOT analysis, is as follows:

Mazovia – the best environment for innovation in Central and Eastern Europe

Mazovia must become a region offering the best conditions for innovation development. Environment for innovation should be understood in as complex manner as possible. Even the greatest number of business-related institutions shall not ensure favorable environment for innovation, if there is no positive reaction from the side of enterprising people and no cooperation is established between them. Modern region of the future must be perceived as the region of cooperation opened for new ideas. The modern region should allow enterprising people to search for innovations in each aspect of social and economic life and encourage them to undertake such actions. In such region there is no place for any roadblocks to innovative solutions in any area.





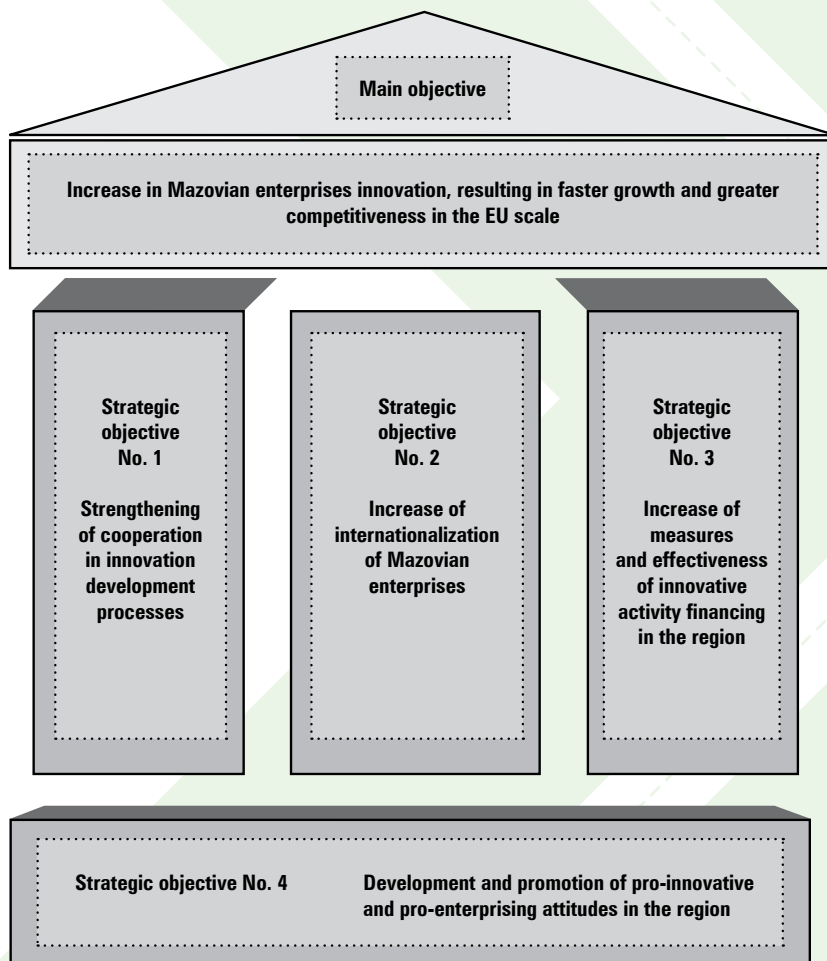
Completed social and economic diagnosis together with the results of SWOT analysis constituted a basis to define the objectives for RIS Mazovia.

Both the main and strategic objectives were defined on a basis of the following assumptions:

- a. **Regional Innovation Strategy for Mazovia is focused on an entrepreneur.** Success of the activities taken in business environment shall depend on the entrepreneurs' attitude and engagement of enterprising individuals.
- b. **Mazovia must be competitive in the European scale.**
Mazovia is the best developed region in Poland. Actual challenges relate to competition with the best regions from the entire EU.
- c. **Warsaw is the greatest advantage of Mazovia in the area of innovation potential.** The capital city of Poland has all the conditions to gain stronger and stronger position on innovation market in the European scale. This position may strengthen alongside with development of metropolitan functions of Warsaw. Nowadays, direct surrounding of Warsaw take an advantage from so called location benefit and attract significant investments, which – for many reasons – are not located in the capital itself. Also in the area of innovations development the entire Warsaw agglomeration may, due to its diversity, become an important development incentive for the region.
- d. **Development based on innovations should contribute to increase of affluence and technological advancement of the region as a whole.**
- e. **Warsaw must be the centre of innovation flow at least in Central and Eastern European scale.** The best ideas for specific products and actions as well as cooperation, supported by financial potential of both enterprises and

institutions with their seat in Warsaw should be born here. Warsaw must be a city with the best atmosphere for innovation development and support in this part of Europe to make the enterprises and institutions from the other Polish Voivodships consider Warsaw as one of the most important locations to execute their innovation strategy.

- f. **Subregional growth centers in Mazovia must significantly increase their level of engagement in innovations development processes.** The above shall not mean the necessity to compete with Warsaw. Minor city centers must, together with Warsaw, establish a regional system for innovations support. Innovation growth should contribute to greater importance of those cities not only in the regional scale but also in the area of competition with the other cities in Poland.
- g. **Innovation development in Mazovia should be focused on launching and support of relevant processes and types of activities rather than of institutions, which are current economic strength of the region.** RIS for Mazovia does not indicate certain institutions, enterprises or any other entities but actions and relations, which should be present in the region. The most important include among others cooperation based on experience and trust.
- h. **Well developed countries are the most important innovations source.** Therefore participation of Mazovia in best international Network of scientific and business cooperation is crucial.



Main OBJECTIVE

Increase in Mazovian enterprises innovation, resulting in faster growth and greater competitiveness in the EU scale.

Innovations are among the most important development factors. RIS for Mazovia pays a great attention to innovation of enterprises regardless of industry and sector and does not divide Mazovia into more or less favored areas.

Mazovian entrepreneurs should compare each other with the best enterprises in the European Union. Quality-based competition on demanding foreign markets should constitute a permanent basis for competitive advantage of the enterprises and the entire region.

One of key factors of the strategy's success is environment of the Mazovian enterprises. Environment for innovations should be understood possibly widely. Crucial institutions influencing the enterprises sector include universities sector (and its role in education and increase of human capital quality for innovation processes purposes), research & development environment, innovation support centers and self-governmental authorities.

STRATEGIC OBJECTIVE No. 1

Strengthening of cooperation in innovation development processes

Objective I of RIS for Mazovia emphasized mostly the meaning of cooperation. RIS shall support the actions executed by at least two entities from Mazovia.

Inter-regional, intra-regional and international cooperation must for the most result in quality-based effects and establish trust between partners, which is crucial in business.

Strategic objective No. 1 will be executed by the activities within the following detailed operational objectives.

Operational objectives	
Development of cooperation forms in the business – science – environment relations, which ensure measurable benefits for business.	Cooperation of various environments, in particular cooperation between business – science – environment is crucial for innovation support. In this case the environment means not only administration. It should be understood more widely. To this moment, cooperation was less effective. Actions taken within this objective should result in elimination of cooperation barriers and give incentives to cooperation between the entrepreneurs.
Increase in activity of small and medium enterprises in Network of cooperation with the most innovative domestic and foreign companies.	Large companies of international nature play the most often the role of innovations “carrier”. However, it should be emphasized that they carefully establish cooperation with minor business entities (SME sector), in particular in the area of innovative knowledge transfer (know how, etc.). Large companies of international nature play the most often the role of innovations “carrier”. However, it should be emphasized that they carefully establish cooperation with minor business entities (SME sector), in particular in the area of innovative knowledge transfer (know how, etc.). Global experiences show that potential cooperation requires good preparation of both partners. Small and medium enterprises are often not able to, e.g. ensure proper quality, poor promotion of such enterprises is also an option. Therefore support for small and medium enterprises in joining cooperation networks associating the most innovative companies should be made by actions aiming at increase of SME competitiveness and promotion of the best Mazovian SME.
Supporting establishment and development of entrepreneurship groups (so called clusters) and other network structures (including producer groups).	Initiatives of so called entrepreneurship clusters are established in a rank-and-file manner, where the entrepreneurs, despite of the fact that they compete with each, see the advantages in mutual contacts, experiences spring, common analysis of industrial development. The task of business environment institution is to show the benefits of such cooperation to the entrepreneurs and organizing an opportunities to establish contacts between the enterprises. Such actions should be executed by various types of business environment institutions (including the institutions associating entrepreneurs and administration) in strict cooperation with the groups of entrepreneurs.
Intensification of scientific research, results of which shall contribute to establishment of cooperation areas and development of network connections in region and relations with the environment.	Execution of this task shall result in presenting actual and potential economic relations in the region. At the beginning, the actions will concern preparatory analyses, preparation of the offer for entrepreneurs and finally, joining of possibly large group of enterprises in active participation in research projects. Only research, results of which ensure development of cooperation, will be executed.

STRATEGIC OBJECTIVE No. 2

Increase of internationalization of Mazovian enterprises.

Internationalization covers the actions aiming at establishment of international relations of the region. The most important are inflow or direct foreign investments, foreign

trade as well as other forms of cooperation with foreign countries (including scientific cooperation, purchase or sale of licenses).

Internationalization level of Mazovia is mostly influenced by Warsaw agglomeration. Competition between the agglomerations requires strengthening of the Warsaw potential and

also facilitating and accelerating of internationalization of the other parts of the region. It is more and more noticeable that the foreign investors prefer to locate or part of their activities in Warsaw's surroundings rather than in Warsaw itself.

Strategic objective No. 2 will be executed by the activities within the following more detailed operational objectives.

Operational objectives	
Increase of the Mazovian enterprises activity on the international arena (export, licenses sale, import of new technologies, stimulating international cooperative relations of innovative nature).	Presence on the foreign markets, in particular on demanding markets of well-developed countries, requires adjustment of infrastructure, methods / methodologies for management and cooperation to the requirements of international competition of enterprises. Supporting of pro-export activities as well as foreign investments of the Mazovian enterprises should cover such elements as reliable information on various foreign markets, cooperation in the scope of knowledge and experiences sharing between the companies present on the foreign markets and the companies willing to launch such activity, cooperation between local and regional authorities and the enterprises and their associations in order to strengthen foreign relationships for business purposes. Increase of internationalization of the region means also import. Innovation development strategy assumes that it should be for the most part import of the most advanced solutions in global scale. Therefore the actions should focus on: incentives and facilitations for the enterprises, which take efforts to widen their markets by demanding customers (including foreign ones), trainings and facilitations in gaining knowledge on competition by quality in various economic sectors, supporting marketing of technologically advanced products.
Increase of direct foreign investments from high-tech technologies sector, ensuring cooperation with local environment.	Mazovia is one of the most attractive Polish regions and the capital city of Warsaw is considered as the most attractive agglomeration to allocate foreign capital. Other centers situated in direct vicinity from the capital city are also of a great interest of investors. However it is also important to attract the investments, which guarantee application of advanced technologies. The most important location factor for such investments in the region may be for the most part its high development potential and application of innovative solutions. Therefore attracting the foreign investors from the high-tech sector should be made by building and promoting innovation potential of the Mazovian companies, supporting advanced research and education, development of the state-of-the-art infrastructure and increase in institutional efficiency of the self-governmental authorities, mostly on the local level.

Increase of the number of research and development center (or their part) established by foreign investors.	This objective is strictly related to the previous one and results from the need to include Mazovia into private research and development networks. The previous national successes in this area are occasional. Experiences show that such factors as: high employees' skills, traditions in a given industry (or economic sector), well-developed communication infrastructure and state-of-the-art industrial and service facilities may influence on the investors' decision. However the key issue is to encourage these companies to invest in Central and Eastern Europe. Warsaw has numerous advantages, therefore the actions taken within this objective should focus on preparation of detailed offers for the selected investors and enterprises already operating in Mazovia, Mazovia promotion and opportunities of R&D activities development and building the system of incentives on regional and local level for such entities as well.
Increase of number of international research and development projects executed in Mazovia.	The result of execution of this objective should be development of promotion instruments and awarding activity in international projects. The above should concern the entrepreneurs, universities, business environment institution, students, research workers and employees of research and development units.
Effective marketing of Mazovia as innovative region.	In the upcoming years Mazovia must develop the promotion system thanks to which the region will be perceived as innovative by foreign enterprises. This objective will be executed by development of action plan, covering diagnosis of „flagship” services and products in the area of innovation, identification of key successes in innovation area (domestic and foreign enterprises, as well as universities and R&B center) and development of Mazovia promotion concept in the selected countries and economic environments together with rules of cooperation of the Mazovian institutions engaged in relationships with foreign countries.

STRATEGIC OBJECTIVE No. 3

Increase of measures and effectiveness of innovative activity financing in the region.

Strategic objective No. 3 focuses on financing of innovation development process. Apart from the capital resources issues, also the issues related to their availability, structure, effectiveness and purposefulness of expending are of a great importance.

Operational objectives	
Establishment of permanent mechanisms for research activity commercialization.	One of key factors influencing on the increase of innovation of enterprises, regions and countries is effectively functioning „innovation market“ . The advantage of such functioning is close cooperation between scientific environment and economic sectors as well as determining directions of R&B activities. Secondly, effectively functioning market facilitates or enables financing of R&B activity by private investors, creating an alternative for public support programmes. Thirdly, it constitutes an important element of pro-innovative attitudes promotion. However, functioning of the “innovation market” faces many obstacles. The most important are insufficient information flow between the potential partners and lack of pricing mechanisms for intangibles and legal values. Taking economic characteristics into consideration, Mazovia is a region of especially well developed services sector (including financial services and the best developed in this part of Europe securities market), of the highest level of economic development in Poland and relatively high internationalization level . Therefore it should be the most important element of national and in a few-years perspective of regional market of innovative solutions . In order to stimulate development of effective commercialization mechanisms for research activity, there should be a great focus on the actions, among others on preparation of databases of research and development units presenting the offers to the potential investors, promoting potential investors, support in gaining external financing for innovative projects (including support in gaining funds on the Warsaw Stock Exchange), organizing fairs, seminars, workshops or forums, on which the innovators would have their opportunity to get acquainted with potential investors and their expectations, whereas the investors would have an opportunity to get acquainted with research and innovation potential with possible scientific partners.
Supporting of preparation of the Mazovian enterprises to benefit from both domestic and foreign research programmes and structural funds.	Within this objective it is necessary to support the actions increasing the quality of business environment institutions and institutions associating the entrepreneurs in the area of knowledge on the opportunities for practical and innovative use of public funds.

Supporting the Mazovian enterprises in execution of the projects aiming at improvement of competitiveness via implementing innovative solutions.	The actions should focus on improvement of quality of information, cooperation between the enterprise and its consultants, training for the employees, who should advice business environment, or may be employed by the enterprises to execute certain projects.
Increase of measures allocated to innovative projects of small and medium enterprises (including spin-offs established by the graduates and scientific workers).	In the event of financing actions from public funds, they should be for the most part allocated to support innovative projects of both SMEs and spin-offs. Gaining private funds for this objective may result from actions promoting cooperation of large and recognized enterprises in the region with the universities.
Increase in effectiveness of self-governmental administration in the area of allocation of structural funds for the Strategy-related objectives.	Self-governmental administration should create possibly best conditions to use RIS for Mazovia as an instrument to execute the objectives of the regional development strategy. Actions should be directed at creation of favorable social and political atmosphere for innovation.

STRATEGIC OBJECTIVE No. 4

Development and promotion of pro-innovative and pro-enterprising attitudes in the region.

Fourth strategic objective is of a horizontal nature. It is focused on creation of favorable atmosphere for innovation processes, not only for regional entities, but also for creation of the Mazovia image as an innovative region in the European scale.

One of the most important innovation-based development factors is high quality of human capital and awareness of benefits from innovation. Therefore it is crucial for the strategy to contribute to creation of pro-innovative and pro-enterprising attitudes in the society. The above concerns business environment institutions, scientific institutions and administration.

Key element is to execute tasks of educational nature, in particular among youth on each educational level. Educational programmes intended for students and graduates of mathematical and natural science faculties together with technical faculties shall play an important role in promoting innovation. Also the paths of higher education on mathematical and natural science faculties as well as technical faculties and career paths related to such education should be promoted among youth.

Operational objectives	
Effective promotion of pro-enterprising attitudes related to innovation.	The actions concern internal promotion. Inhabitants of the region should be covered by various forms of educational and training instruments (covering also pupils and students), which will explain importance and significance of regional innovation.
Increase of activity of regional self-government in promotion of Mazovia as innovative region.	Public sector plays key role in the network of innovation promotion, therefore active attitude of the regional self-government is necessary. It should establish model relationships with local self-governments and at the same time support cooperation with governmental institutions and economic organizations.
Supporting of promoting initiatives: successes in cooperation in innovative processes, successes of the Mazovian enterprises and institutions in effective use of innovation supports instruments.	The best way to transfer certain knowledge is its illustrating with a specific and actual example. Mazovian leaders shall be not anonymous, but acts as the best example for the other entities.
Supporting initiatives promoting propagation and using of Internet.	The action concerns encouraging of local self-governments to use funds within the Regional Operational Programme for Mazovia for 2007-2013 on Internet development, in particular on poorly urbanized areas. Using Internet in innovative activity should be promoted for the most.



SUGGESTED PROGRAMMES AND ACTIONS

RIS shall be executed by means of numerous programmes, actions and projects. The table below contains their suggested list.

Scope of projects to be executed was proposed for each action.

Detailed schedule of implementation of the presented programmes and actions shall be included into the *Programme for RIS Mazovia Implementation*.

Specific programmes, actions and projects shall be executed by implementing institutions. Catalogue of these institutions is open and compliant with the provisions of relevant operational programmes and other financing sources of the strategy's actions. The following are to be particularly mentioned among the implementing institutions: enterprises, regional universities, economic self-government institutions (Commerce Chambers, Economic Chambers, etc.), Regional self-government and other units of territorial self-government, other R&B institutions and entities, executing the objectives convergent to these of RIS Mazovia.



Name of the Programme	Actions (scope of executed projects)	Relation of the action to the Strategy objectives				Priority of the action:	
		OBJECTIVES:				Region	Subregions
I	II	III	IV				
Regional Innovation Centers	The Regional Innovation Center shall focus, among others, on: - identification of innovation potential of subregional centers (Płock, Radom, Siedlce, Ostrołęka and Ciechanów) - promoting and shaping pro-innovative attitudes and awareness - strengthening of cooperation between subregional center and Warsaw - supporting of pro-innovative attitudes among the territorial self-government units	***	*	*	**	**	***
Mazovian Innovation Catalogue	The projects executed within the action shall focus on supporting of cooperation between business – science and business environment via development of regional innovation catalogue in a form of base accessible via Internet and in printed form. Catalogue shall cover offers of enterprises and institutions engaged in R&B activities.	***	*	*	*	**	**
SME as partner in innovative business	The projects shall aim, among others, at: - creating image of Mazovia as an attractive region for foreign investments - informing the investors on potential of the region in the R&B activities area - support for investors in the area of partners searching	***	**	*	**	***	***
Mazovian entrepreneur on international markets	The executed project shall focus on: - organization of fairs and brokerage events - deployment of portal containing information on foreign markets - knowledge and information sharing between the enterprises and institutions of international experience - intensification of foreign contacts of Polish enterprises - organization of competition, prize of which will be deployment of foreign language version of enterprises website	**	***	*	*	***	**
Promoting of innovation potential of Mazovia	The projects shall aim at, among others, preparation and carrying out of promoting campaign for innovation potential of Mazovia, including enterprises, local environment, potential of R&B environment and investment areas, as well as preparation of cooperation offers for enterprises and institutions. The projects shall also aim at promotion of innovation potential of the region and potential of the Mazovian enterprises in selected European countries and selected economic environments. Another objective of the projects will be integration of actions taken by numerous institutions for promotion of Mazovian innovation. Joint actions taken by institutions and enterprises are scheduled for execution.	**	***	*	**	***	**
Mazovian system for support and financing of innovative undertakings	The following is assumed within the projects: - deployment of portal dedicated to innovative projects financing - organization of seminars in the scope of innovative projects execution - establishment of focal point - supporting participation of enterprises in innovative undertakings - establishment of a network of institutions supporting participation of the companies in innovative projects - providing advisory services for the companies, including services related to funds gaining - organization of seminars in subregions	**	*	***	**	***	***

SUGGESTED PROGRAMMES AND ACTIONS

Name of the Programme	Actions (scope of executed projects)	Relation of the action to the Strategy objectives				Priority of the action:	
		OBJECTIVES:				Region	Subregions
Training programmes for enterprises	The projects shall aim at: - preparation of training programmes for enterprises on international cooperation, innovation, competition, marketing, intellectual and industrial property rights - carrying out of a series of trainings covering the abovementioned issues	**	***	*	*	**	**
Probations for innovation	The objective of the executed projects shall be preparation of schedule of probations for innovation focused on adapting of the graduates of regional universities to work at innovative projects of the enterprises. Probations shall be launched on, among others, faculties considered as prospective. In addition, this action shall cover launching of probations for candidates for doctor's degree in the Mazovian research centers and universities.	**	*	*	***	***	***
Mazovian Innovator	The projects executed within the action shall focus on: - organization of competitions for innovative technologies, products and services - organization of competitions for innovative results of research works (R&B area) - supporting of R&B projects financing taken by the consortia, composed of at least one entrepreneur	**	*	*	***	**	**
Educational paths for innovation	Within the action, execution of the projects focused on the following is assumed: - promotion of innovative attitudes among the pupils of elementary and secondary schools - talents exchange - promoting educational paths supporting innovation growth - preparation of expert educational programmes - preparation of foreign languages courses (English) focused on strengthening innovation of the region	**	**	*	***	***	***
Monitoring and evaluation of implementation of the Regional Innovation Strategy for Mazovia	The following is assumed within the action: - establishment of management structure - preparation of the system for RIS implementation programme monitoring - preparation of the system for Regional Innovation Strategy evaluation						

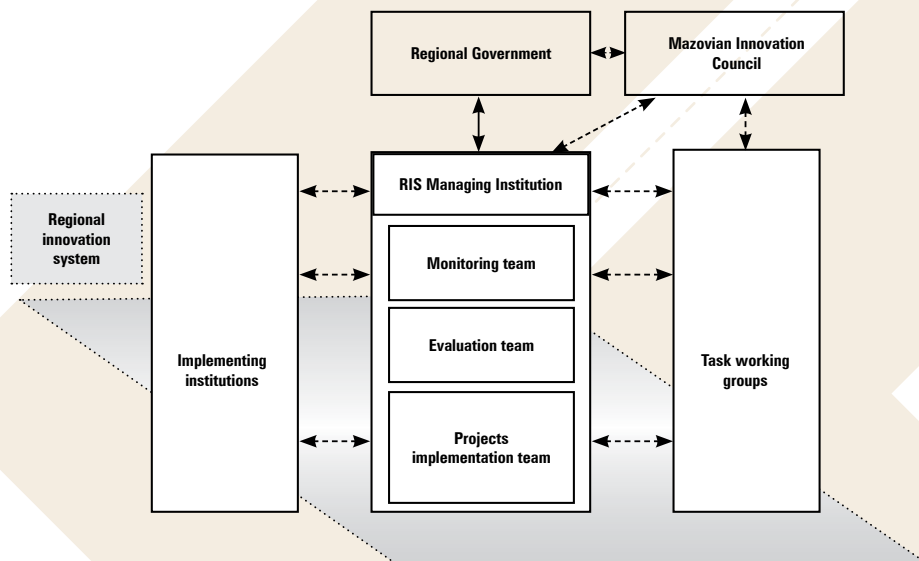
Implementation of the Regional Innovation Strategy requires comprehensive consensus and cooperation for supporting innovation in a region. However such consensus may not be achieved without relevant tools, forcing and supporting actions of all the actors of the system. Therefore, implementation of the strategy will be both of direct nature, focusing on executing of dedicated tasks, and indirect nature, aiming at influencing on decisions of the other actors of innovation system. Regional government, executing its actions via the Mazovian Innovation Council shall be responsible for implementation of the Strategy. Executive body of the Mazovian Innovation Strategy will be the Managing Institution for RIS Mazovia, located in the structure of the Marshall Office. Such Managing Institution shall be composed of teams executing tasks in implementation system, including monitoring team, evaluation team and projects implementation team.

Task working groups may be appointed to assess execution of the Strategy and execution of innovation policy of the region. Content-related scope of the appointed working groups may be convergent to the scope of work of the working groups appointed at the stage of RIS Mazovia establishment. Works of the working groups shall be carried out ad hoc.

Implementing institutions, supplementing institutional system for strategy implementation will be engaged in execution of the Regional Innovation Strategy for Mazovia execution.

STRATEGY IMPLEMENTATION SYSTEM

Structure for implementation of the Regional Innovation Strategy for Mazovia is presented on the graph below:



The scope of works of particular institutions covers, among others:

Mazovian Innovation Council:

- assessment of innovation policy of the region based on RIS Mazovia
- assessment of status of the strategy execution on a basis of data from monitoring system and evaluation strategy
- taking decisions on directions of evaluation analyses

RIS Managing Institution:

- monitoring of strategy execution progresses
- defining subjects and scope of evaluation analyses
- implementation and monitoring of programmes, actions and projects
- servicing of works of the Mazovian Innovation Council

Task working groups (ad hoc):

- supporting of works of the RIS Managing Institution
- consultations concerning strategy execution
- providing opinions on subjects and scope of evaluation analyses

Implementation of the Strategy should be continuous process, therefore it should be carried out smoothly, in a cycle of subsequent stages:

- execution of the objectives and tasks of the Strategy
- analysis of data from the monitoring system and analysis of the results of evaluation analyses
- adjustment of strategy on a basis of data from monitoring system and strategy evaluation and determination of new objectives and tasks for the Strategy

Implementation of the strategy shall be carried out primarily via execution of programmes, actions and projects included in the Strategy. Preparation of *Programme for RIS Mazovia Implementation* is necessary for effective implementation of the Regional Innovation Strategy.



RIS Managing Institution and monitoring team located in the structure of RIS Mazovia Managing Institution shall be responsible for monitoring of the Regional Innovation Strategy for Mazovia. The team shall be responsible for, among others:

- analysis of the Strategy execution progresses
- data collecting and analysis
- collecting data necessary for monitoring of the Strategy execution progresses
- defining proposals of changes to the strategy indicators system

Strategy monitoring system is of dual nature and concerns two levels:

- Strategy execution level,
- macro level

Monitoring team shall be directly responsible for monitoring of the Strategy execution level. The team may assign collecting data to the external experts' team.

Monitoring of macro level of the innovation policy in the region shall be carried out via integrated benchmarking indicators and via synthetic indicators of innovation level of the region. Team of external experts shall be engaged in collecting and analysis of those indicators.

Information on current status of the Strategy execution shall be submitted by the RIS Managing Institution to the Mazovian Innovation Council annually.

At the same time, it is necessary to further develop the potential of the monitoring system for the Regional Innovation Strategy for Mazovia. Further steps taken in this direction shall be defined in the *Programme for RIS Mazovia Implementation*.





The results from the Strategy monitoring system shall be supplemented by the results from evaluation system. Evaluation shall be carried out to assess effectiveness and efficiency of interventions and will constitute a tool to enable taking of current decisions on the Strategy execution.

Evaluation team located in the structure of the RIS Mazovia Managing Institution, which will supervise the course of specific evaluations, shall be responsible for evaluation of RIS Mazovia. Detailed scope of duties of the Team covers among others: defining subjects of evaluation and the scope of evaluation analyses and submitting them for the Mazovian Innovation Council's approval.

Strategy evaluation shall be of on-going nature. It is recommended to carry out of at least one supplementary evaluation per annum. Evaluation objectives, scope of analysis and results shall be each time defined by the Evaluation team.

In addition, if necessary, thematic evaluation on specific issues, important from the point of view of the Strategy, shall be carried out. Selection of the subjects to be evaluated is the responsibility of the RIS Managing Institution in cooperation with the Mazovian Innovation Council.

Carrying out of evaluation analyses shall be assigned to an external experts team.

Evaluation preparation procedure covers each time the following steps:

- preparation of the objectives and scope of evaluation analysis (evaluation subject in the event of thematic evaluation)
- defining evaluation criteria and questions
- defining initial methodology of analysis (detailed methodology will be prepared each time by evaluation team)
- carrying out of the analysis
- submitting the conclusions and recommendations from the analysis to the Mazovian Innovation Council
- implementation of recommendations

Selection of evaluation criteria shall be each time dependent on the subject of evaluation. In the course of specific evaluations, the following evaluation criteria will be considered:

- accuracy
- usefulness
- effectiveness
- efficiency
- impact
- durability

At the same time, further building of evaluation potential of the Regional Innovation Strategy for Mazovia is necessary. Subsequent steps for this direction shall be determined in the *Programme for RIS Mazovia Implementation*.

Delivery of the objectives of the Regional Innovation Strategy for Mazovia shall not be possible without financing of tasks defined therein. The most important financial sources for the strategy tasks include as follows:

- own funds of the regional self-government
- structural funds
- funds of the other territorial self-government units
- private funds
- other funds (including funds from the state budget)

Among the paths of the Strategy financing from the structural funds, the following Programmes are to be, among others, mentioned:

Regional Operational Programme for Mazovia

Innovative Economy Operational Programme

Human Capital Operational Programme

Exemplary financial sources allocated for the Strategy actions are presented in the table below.

Objectives of the Regional Innovation Strategy	Exemplary financial source (Programme / Action)
Strategic objective No. 1 Strengthening of cooperation in innovation development processes	
Development of cooperation forms in the business – science – environment relations, which ensure measurable benefits for business.	ROP Mazovia – Action 1.2, Action 1.4, Action 1.6; Innovative Economy OP – Action 1.4, Action 4.1, Action 1.3; Human Capital Operational Programme – Action 4.2, Action 8.2; Private funds
Increase in activity of small and medium enterprises in Network of cooperation with the most innovative domestic and foreign companies.	ROP Mazovia - Action 1.6; Innovative Economy OP – Action 5.1; Private funds
Supporting establishment and development of entrepreneurship groups (so called clusters) and other network structures (including producer groups).	ROP Mazovia - Action 1.6; Innovative Economy OP – Action 5.1, Action 6.1; Private funds
Intensification of scientific research, results of which shall contribute to establishment of cooperation areas and development of network connections in region and relations with the environment.	ROP Mazovia – Action 1.2; Innovative Economy OP – Action 1.4, Action 4.1; Human Capital OP – Action 4.2, Action 8.2 Private funds
Strategic Objective No. 2 Increase of internationalization of Mazovian enterprises	
Increase of the Mazovian enterprises activity on the international arena (export, licenses sale, import of new technologies, stimulating international cooperative relations of innovative nature).	ROP Mazovia – Action 1.5, Action 2.3; Innovative Economy OP – Action 6.1; Private funds
Increase of direct foreign investments from high-tech technologies sector, ensuring cooperation with local environment.	ROP Mazovia; Innovative Economy OP – Action 4.5; Private funds
Increase of the number of research and development center (or their part) established by foreign investors.	ROP Mazovia; Innovative Economy OP – Action 4.2, Action 4.5; Private funds
Increase of number of international research and development projects executed in Mazovia.	ROP Mazovia; Innovative Economy OP – Action 4.2; Human Capital OP – Action 4.2; Private funds
Effective marketing of Mazovia as innovative region.	ROP Mazovia – Action 1.7; Innovative Economy OP – Action 6.1; Human Capital OP – Action 8.2; Private funds
Strategic Objective No. 3 Increase of measures and effectiveness of innovative activity financing in the region	
Supporting of preparation of the Mazovian enterprises to benefit from both domestic and foreign research programmes and structural funds.	ROP Mazovia - Action 1.4; Innovative Economy OP – Action 4.2
Supporting the Mazovian enterprises in execution of the projects aiming at improvement of competitiveness via implementing innovative solutions.	ROP Mazovia - Action 1.4, Action 1.5, Action 2.3; Innovative Economy OP – Action 4.2; Action 4.4, Action 8.1, Action 8.2 Human Capital OP – Action 8.1
Increase of measures allocated to innovative projects of small and medium enterprises (including spin-offs established by the graduates and scientific workers).	ROP Mazovia - Action 1.5, Action 2.3; Innovative Economy OP – Action 3.1, Action 4.4, Action 8.1, Action 8.2; Human Capital OP – Action 7.2; Private funds
Increase in effectiveness of self-governmental administration in the area of allocation of structural funds for the Strategy-related objectives.	ROP Mazovia; Human Capital OP; Funds from the territorial self-government units, including regional self-government
Establishment of permanent mechanisms for research activity commercialization	ROP Mazovia - Action 1.4; Human Capital OP – Action 8.2; Private funds
Strategic Objective No. 4 Development and promotion of pro-innovative and pro-enterprising attitudes in the region	
Effective promotion of pro-enterprising attitudes related to innovation.	ROP Mazovia – Action 1.7; Human Capital OP - Action 2.2, Action 8.2; Funds from the territorial self-government units, including regional self-government
Increase of activity of regional self-government in promotion of Mazovia as innovative region.	ROP Mazovia – Action 1.7; Innovative Economy OP – Action 6.1 Funds from the territorial self-government units, including regional self-government
Supporting of promoting initiatives: successes in cooperation in innovative processes, successes of the Mazovian enterprises and institutions in effective use of innovation supports instruments.	ROP Mazovia – Action 1.7; Innovative Economy OP – Action 5.2; Human Capital OP – Action 8.2; Funds from the territorial self-government units, including regional self-government

Please find attached CD with complete version of the Document of Regional Innovation Strategy for Mazovia 2007-2015.

NOTES

NOTES